

Velja po pošti:
za celo leto naprej... K 60—
za en mesec... „ 5,50
za inozemstvo... „ 70—
V Ljubljani na dom
za celo leto naprej... K 58—
za en mesec... „ K 5—
V upravi prejemajo mesečno... 4,50
Sobotna izdaja:
za celo leto... K 10—
za inozemstvo... „ 15—

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna petstvarica (59 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat... po 50 v
za dva- in večkrat... 45,,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.
Poslano:
Enostolpna petstvarica K 1—
Izhaja vsak dan izveniški ponedeljek in dan po prazniku ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-bogr. št. 7562. — Upravniškega telefona št. 50.

Slabi računarji.

Kakor se uradno poroča, je ministrski svet v Beogradu končno veljavno sklenil, da pride v državno večje iz osvobojenih jugoslovanskih pokrajin 188 delegatov. Dosej je znašalo število članov državnega večja iz osvobojenih pokrajin le 182, sedaj se je zvišalo za 6. Izmed teh mandatov dobi Hrvatska in Slavonija z Medmurjem in Reko 62 mest, Istra 4, Dalmacija 12, Črna gora 12, Baška, Banat in Baranja 24, Bosna in Hercegovina 42. Slovenija dobi 32 mandatov. To je številka, pri kateri moramo strme obstati.

Iz Zagreba so po ministru za konstituantno dr. Kramerju sporočili slovenskim strankam, da dobi Slovenija 38 mandatov in z ozirom na to število so stranke dogovorno izdelale javnosti že znani ključ za slovensko zastopstvo v državnem večju. Kakor mnoge druge reči je ministrski svet tudi ta dogovor nenadoma prevrgel. Pa to je formalnost in postranska stvar, ki ji ne pripisujemo važnosti. Čemur pripisujemo važnost, da se je število slovenskih mandatov znižalo tedaj, ko se je skupno število poslancev zvišalo in zlasti dejstvo, da številka 32, v primeri s številkom mandatov v drugih pokrajinah, nikakor ne odgovarja moči slovenskega prebivalstva.

Poglejmo samo malo številke prebivalstva, ki danes dejansko spada v območje Slovenije, ali pa bo moralo spadati k njej po sklepu mirovne konference, in ki našim sodržavljanom izven Slovenije očitno niso znane, ker bi sicer ne bili sestavili zgor-

njega ključa. Kranjska šteje pol milijona; Štajerska po novi meji 600.000; Prekmurje v najslabšem slučaju 100.000 (dasi je v bivši Ogrski v resnici 150.000 Slovencev); Koroška, zopet v najslabšem slučaju, 100.000; na Goriškem je samo Slovencev 150.000, ne všteti italijanskih manjšin in Trst z okolico je štel pred vojsko skoro četrt milijona. To znaša 1.700.000 duš — isto število, katerega je imela Bosna in Hercegovina nekako pred vojsko. In vendar je Bosna in Hercegovina dobila 42 poslanskih mest, medtem ko jih ima Slovenija samo 32. Bosno in Hercegovino smo vzeli le za primer, ker je paralela najočitnejša, a prav tako zanimive dokaze neenakomernosti delitve mandatov bi dobili, če bi s Slovenijo primerjali ostale pokrajine.

Naj nam gospodje ne poreko, da je tretjina naše zemlje zasedena po Italijanih in da ta tretjina nima pravice do zastopstva. Tako naziranje bi za vse slovenske stranke — v tem smo trdno prepričani — bil casus belli. Naj nam tudi ne očitajo, da je to »slovenski partikularizem«; ko ugovarjamo proti taki razdelitvi mandatov v državno večje, nimamo na umu kakih strankarskih ali plemenskih koristi, marveč le pravico ljudstva v najzapravnejšem delu naše enotne države, da je prav tako zastopano v zakonodajalni skupščini kakor njegovi sodržavljanji v drugih, srečnejših pokrajinah. Prepričani smo, da ta odločitev ministrskega sveta vendar ne bo končno veljavna in da se bo popravila, kakor zahteva pravičnost ter blagor celokupne države.

Nova grozodejstva Nemcev na Koroškem.

Tolpe plenijo v Tinjah.

Kakor smo izvedeli, so nemške tolpe v Tinjah pri Velikovu proštijo gosp. Einspielerja, ki je k sreči pravočasno pobegnil v Ljubljano, popolnoma oplenili. Odpejali in odnesli so vso živino, vso krmo, ves pridelek, vso opravo, tako da je v proštiji ostalo samo golo zidovje. Škodo cenijo približno na 100.000 K. V okna so nastavili strojne puške, tako da je proštija videti kakor oplenjen grad.

Nemške tolpe so hruške kmete k tej plenitvi z besedami: »Vsakdo, ki hoče dokazati, da je Nemcem prijazen in da ni izdajalski Slovenec, lahko pomaga!« Tako so tudi nomškutarski kmetje odlašali, kar so mogli, ker so se bali zamere pri nemških tolpah.

Divjanje v Podkloštru.

Iz Podkloštra na Koroškem se nam poroča, da koroški nemški komitaši ob svojem vpadu, niso demolirali samo imetja slovenskega posestnika Mihe Keršica, ampak da enako gospodarijo tudi v podklošterskem župnišču. Župnik dr. Cukala se je pravočasno umaknil boljševiskim nemškim komitašem ter svojim znanim »prijateljem« na Zilici in v Podkloštru, zato so pa raznesli ti ljudje svojo jezo nad župnikovim imetjem in nad njegovo postrežnico.

Dne 5. januarja zjutraj so prihrumeli pred župnišče, vlomili vrata, ter aretirali gosp. vojaškega kurata Rudolfa Potočnika, ki je slučajno nadomeščal podklošterskega župnika. Nič mu niso pomagale listine beljaškega vojaškega sveta, ki so mu jamčile prosto gibanje po ozemlju »koroške nemške republike«. Dovolj je bilo, ker je g. kurat Slovenec, odvedli so ga! (Ali je že izpuščen, se ne ve!) — Po tem junaškem cinu so vdrli nemški komitaši v župnijsko klet, a ker tam niso našli

zaželenih alkoholnih zakladov, so grozili postrežnici z orožjem, če jim ne pokaže zaloge alkohola in živil. Preobrnilo so celo župnišče, pometali knjige, obleko, spi-se križem po tleh, lomili v omare, komode pisalne mize, stikajoč za živili, ki jih nikdar bilo ni!

Drugi dan 6. januarja je prišel podklošterski župan Jožef Komposch z dvema komitaškima častnikoma ter zahteval od postrežnice ključ do štirih sob v župnišču. Še isti dan je bila v župnišču cela vojašnica! Tukaj zdaj gospodarijo z župnikovim imetjem nemški komitaši na način, kakor so se učili »ramo ob rami« od svojih hunskih bratov v »rajhu«. Kar ne morejo dati pod zobe, ali pograti po grlu pa prodajajo. Že je določen dan, da se prodaja na licitaciji še ohranjeno župnikovo pohištvo. Če se stvar še ni zgodila!

Slovensko ljudstvo se sili z bajoneti, da podpisuje izjave za nemško republiko! Takoj prvi dan svojega vpada so začeli komitaši pobirati podpise! Tako svobodo je prinesla »nemška koroška republika« svojim »ljubim« koroškim Slovincem! Od take ljubezni bo kmalu konec vseh koroških Slovencev!

Priporočali bi Narodni vladi, da zbira sedaj, ko se vračajo koroški begunci domov, vse tozadevno gradivo. Ameriška častnika sta sicer bila mnenja, naj bi se škoda priglasila pri okrajnih glavarstvih, toda to je na Koroškem neizvedljivo. Okrajna glavarstva v Celovcu, Beljaku, Šmohoru itd. bi se našim ljudem le smejala, če bi zahtevali kaj takega: Dolžnost vlade bo, da sama poskrbi za cenejši škodo in jo predloži ameriškemu odposlanstvu ali mirovnemu posvetu. Na vsak način je treba takoj odločnega nastopa. Naj Narodna vlada, če mogoče, naznani nemški vladi na Dunaj in v Celovec ta svoj sklep, preden ga izvede.

Reka, ali Trst, ali pa Goriška prišle pod tujega gospodarja. Branili se bomo kot levi za zadnjo jugoslovansko vasio!

V komentarju navaja »Messaggero« milanski govor Bissolati, ki je izjavil, da so zahteve, glede katerih se italijanski narod ne more spuščati v nikak razgovor, tudi če bi s tem riskiral, da ne vstopi v zvezo narodov. Zveza narodov bi bila nepravilna in lažnjiva, če bi hotela začeti s kršenjem pravic italijanske domovine. Trentin, Gorica, Trst in Istra z Reko so

te svete zahteve. Dočim je Bissolati s tem izrekel minimalen italijanski program, ki je že itak izzval neštete proteste, ker se je s tem odrekel čisto italijanskim mestom, kot je Zader, pa predsednik jugoslovanskega kabineta dr. Korošec izjavlja, da ti kraji ne smejo priti nikakor pod tujo oblast. Te besede dr. Korošca žalijo ne samo po svoji vsebini, ampak tudi po obliki žrtve in heroizem, ki sta jih doprinesla v treh letih strašne vojske italijanske armade in ljudstvo, in so najbolj neupravičen poizkus, kršiti zakone pravičnosti.

Ponavljamo — nadaljuje »Messaggero« — da smo bili naklonjeni k sporazumu med Italijani in Jugoslavlani. Toda tak sporazum mora imeti za predpogoj pravično vpoštevanje obojestranskih interesov. Toda izjava dr. Korošca dokazuje, da sovražno mišljenje, glede katerega so dali hrvaški agitatorji v Šibeniku, Splitu in drugih pristaniščih Dalmacije, kjer so celo zabranili našim (italijanskim) ladjam priti prebivalstvu na pomoč, najbolj žalosten dokaz, ni pripisovati samo neodgovornim faktorjem, ampak ima svoje korenine v vladnih krogih in pa odgovornih činiteljih jugoslovanske vlade.

Nasproti tej mentaliteti mora zavzeti Italija trdno stališče in pripravljena mora biti, da brani z vsemi sredstvi sadove, priborjene s toliko prelitvo krvi na Krasu in ob Pijavi proti sovražniku, v čigar vrstah so se do zadnjih dni borili hrvaški elementi, kakor je to dokazal najbolje članek v »Pučkih novinah« v Zagrebu.

Če se bodo Jugoslavlani zavzeli kakor levi za zadnjo vasio, Italijani s svoje strani tudi niso pripravljeni žrtvovati legitimne sadeže svoje zmage »hrvaškemu imperikalizmu«, Hrvatoma, ki so vredni dediči avstrijske italofobije. Istra, Reka in oni deli Dalmacije, kjer se meje po narodnosti krijejo s stratežičnimi mejami, nam ne morejo biti vzete iz nikakih poštenih razlogov, toliko manj z grožnjami, ki nam ne delajo strahu, ko smo si v svesti naše dobre pravice in pa narodne solidarnosti, ki je vzdržala mnogo težje poizkušnje.

Tako »Messaggero«. K temu bi pripomnili, da se italijansko časopisje očitno noče nič naučiti. Njihovo razlogovanje bi bilo pravilno, ako bi šlo za italijanske dežele. Toda Gorica, Trst, Istra in Reka niso bili nikdar in niso italijanski kraji; kakor smo to že nešteto dokazali s statističnimi podatki. Smešno je govoriti o »hrvaškem imperikalizmu«, če Jugoslavlani zahtevajo le one dežele, kjer prebivajo kompaktno Jugoslavlani, in o »najsvetejših pravicah Italije«, če zahteva Italija Dalmacijo, kjer je izmed 650.000 prebivalcev 18.000 Italijanov! Če se imamo sporazumeti Jugoslavlani in Italijani, se mora to res zgoditi na podlagi pravičnosti, to je vpoštevanje se morajo vsi momenti, ki govorijo za eno ali drugo stran. Ta pravičnost pa ne obstoja v tem, da priznamo Italiji, še preden se vsedemo k zeleni mizi, popolne pravice do Gorice, Trsta in Istre. Če misli Italija tako rešiti naš spor, naj bo prepričana, da se bodo našli levi, ki bodo branili te kraje.

Volitve na Nemškem.

V nedeljo so se na Nemškem vršile volitve za državno skupščino. Po dogodkih v Berlinu, kjer so boljševiški špartakovci vpriporili krvavo revolucijo in povzročili v glavnem mestu Nemčije hude boje, je cel svet z napetostjo pričakoval, v čem taboru stoji nemško ljudstvo. Svetovna javnost je čakala odgovora na vprašanje: Ali demokracija ali anarhija? Bili so resni momenti, danes pa je položaj jasn. Nemško ljudstvo se je izreklo za demokracijo in proti anarhiji.

Dve stranki sta pred vsem bili na Nemškem nositeljici demokratične ideje, glasniki socialnega dela: Krščanski center ter socialna demokracija. In ti dve stranki sta ostali tudi v tem volilnem boju zmagovalki.

Zdelo se je — sodeč po dogodkih zadnjih dni, — da bo socialistično misleči proletariat šel za Liebknechtom, ki je bil

glasnik radikalnega socializma ter je zašel v anarhizem. Volitve so pokazale, da so špartakovci ena najšibkejših strank v Nemčiji. Značilen je izid volitev v Hamburgu. Tam so večinski socialisti dobili 203.000 špartakovci 27.000 in krščanski center pa 77.000 glasov. In Hamburg je nemško pristaniško mesto, kjer so tla vedno najbolj vulkanska. Izmed doslej znanih rezultatov imajo večinski socialisti 114, špartakovci pa le 19 mandatov. Socialna demokracija v Nemčiji se je z ogromno večino izrekla proti anarhiji. Je pa tudi treba ugotoviti dejstvo, da je socialna demokracija izmed vseh strank najbolj napredovala in da so meščanske stranke povsod veliko izgubile.

Edino krščanska demokracija, organizirana v centru, je obdržala svoje postojanke popolnoma. Posebno velja to za zapadno Nemčijo in Bavarsko. Na Bavarskem je centrum svojo večino ne le obdržal, marveč celo pomnožil. Znamenit je izid v Essenu, enem največjih industrijskih centrov Nemčije. Tu je centrum dobil 81.000 glasov, socialisti 59.900, špartakovci pa le 19.200 glasov. Tu se vidi moč organizacije. Podobno je v Düsseldorfu, kjer je centrum dobil 59.600 glasov, socialisti 24.800, špartakovci 36.300. Doslej je izvoljenih 46 poslancev centra.

Izvoljeni so vsi vplivnejši voditelji centra; kakor n. pr. Erzberger. Da je centrum ravno v Porenju dobilo toliko zaslonbo se ima zahvaliti svojemu socialno-organizatoričnemu delu in pa svoji protiberlinski politiki.

Medtem ko centrum in socialna demokracija slavita trumfe, so pa druge stare stranke izginile, razun konservativcev. Nastale so nove: Nemška ljudska stranka se je ustanovila iz desnega krila narodnih liberalcev, ter iz velike industrije ter 17 onih konservativcev, ki so uganjali vsenemško politiko. Doslej je dobila 11 mandatov. — Nemška narodna stranka se loči od nemške ljudske le v tem, da mesto velike industrije ima več velikih agrarcev. Dobila je doslej 24 mandatov. — Največ upanja na zmago je imela nova nemška demokratska stranka, obstoječa iz dosedanjih naprednjakov ter levega krila narodnih liberalcev. V kulturnih vprašanjih bo šla s socialisti in imajo v njej židje glavno besedo. Doslej je dobila 53 mandatov.

Izmed 433 je doslej izvoljenih — kolikor so znana poročila — 274 poslancev. Ni dvoma, da bo od ostalih centrum dobil še lepo število mandatov, tako da lahko že sedaj rečemo: Ta veliki socialni preobrat je krščansko demokracijo našel pripravljen.

Volive na Nemškem so merilo za krščanske in socialistične organizacije tudi drugod.

Proračun države SHS.

Zagreb, 20. jan.

Mirovna pogajanja so že pričeli in ne bo preteklo veliko mesecev, ko bo mirovna pogodba podpisana. Države bodo dobile svoje določene meje, in normalno življenje se bo počasi vračalo v vse panoge državnega gospodarstva. Da pa zamore država dobro gospodariti, je neobhodno potrebno, da si napravi proračun, budget, za vse državne stroške in dohodke, da vidi sploh pravo gospodarsko stanje države. V proračunu se vidi gospodarska moč države, in proračun je tudi podlaga za njen kredit v inozemstvu in slednjič je isti tudi velikega pomena za mednarodni političen položaj države. Radi tega bo marsikoga zanimalo, kako je budgetarno stanje dežel, ki so se sedaj združile v državo SHS, ker bomo iz tega vsaj približno videli, kako stoji z našo gospodarsko močjo v novi državi in če bomo mogli imeti poleg politične svobode tudi gospodarsko — ali če bomo prisiljeni v gospodarsko odvisnost močnejših in krepkejših držav.

Predvsem si moramo predočiti, da natančnega stanja ne moremo ugotoviti, ker izmed dežel, ki so sedaj v državi SHS, je imela edina Srbija popoln budget, ki se nanaša na celo njeno ozemlje, na vse državne dolgove, dvor, vojsko, zunanja za-

Italijanski list profil dr. Korošcu.

»Il Messaggero« razpravlja dne 16. t. m. o izjavi dr. Korošca napram poročevalcu »Az Estae«, ki mu je dr. Korošec dejal: »Nikdar ne bomo dopustili, da bi skoro pol milijona Hrvatov in Slovencev prišlo pod tuje gospodstvo. Vzhodni del Jadranskega morja je naš; ne moremo dopustiti, da bi hrvaška obala, ali Istra, ali

stopstva itd., na kratko: na vse potrebe samostojne države. Zadnji srbski redni budget datira iz leta 1912, to je pred balkansko vojno. Za druge dežele smo vzeli v obzir budget iz leta 1913, oziroma iz let 1914/15.

Budget Ercegbosne je precej točen in obsega vse stroške uprave in tudi izdatke za vojsko (ercegbosanske čete), a nima formalno izdatkov za dvor, zunanja zastopstva, mornarico, skupno armado itd. Gotovo Ercegbosna ni prinašala za te izdatke ničesar iz svojega budgeta, a Avstro-Ogrska si je znala že pomagati z različnimi carinskimi dohodki.

Hrvatska in Slavonija sta imeli proračun samo za gotove stroške uprave, ki so jim Mažari v nagodbi pustili kot avtonomne. To so notranje zadeve, uk in bogoslužje, pravosodstvo in narodno gospodarstvo. Skupni izdatki Hrvatske in Slavonije niso posebej zaznamovani, marveč so v ogrskem, oziroma avstro-ogreskem skupnem

proračunu vsebovani. Raditega je mogoče, samo približno določiti dohodke in izdatke celokupnega državnega gospodarstva Hrvatske in Slavonije.

Najtežje pa je ugotoviti državne izdatke in dohodke za one zemlje, ki so bile zastopane v državnem zboru na Dunaju. Te dežele so imele samo omejeno deželno avtonomijo in vsled tega so tudi deželni proračuni v okvirju te avtonomije sestavljeni. Vsi drugi stroški in dohodki pa so vsebovani v skupnem avstrijskem budgetu, kjer pa niso razdeljeni po posameznih kronovinah, ampak so ugotovljeni za vse dežele skupaj. Vsled tega je posebno tu težko določiti natančno, koliko odpade na Slovenijo, Istro in Dalmacijo.

Približno visočino državnih izdatkov in prejemkov priobčujemo v naslednjem za vsako deželo posebej. Pri sestavi vsot odpadajočih na dežele bivše Avstrije smo vzeli za merilo število prebivalstva, ki so prišli v Jugoslavijo.

	Stroški	Dohodki	Prebitek	Primanjkljaj
Srbija	130.764.712	130.710.712	—	54.000
Hrvatska in Slavonija	74.017.795	74.017.795	—	—
Dalmacija	83.271.378	57.575.114	—	25.696.264
Bosna in Hercegovina	110.658.389	110.701.413	43.024	—
Istra in Goriško	100.186.112	100.375.436	189.324	—
Kranjsko	62.004.184	53.473.766	—	8.530.418
Koroško	12.346.681	12.323.110	—	23.571
Štajersko	51.517.218	51.522.522	5.304	—
Skupaj	624.796.469	590.729.868	—	34.066.601

1 dinar = 1 krona.

Ako pregledamo skupne številke, vidimo, da operira ta budget s precej velikimi vsotami; seštevši stroške in dohodke, dobimo ogromno vsoto nad eno milijardo. Pri takih vsotah nas primanjkljaj od 34 mi-

lijonov ne sme nič prestrašiti. Gotovo se bo po vojni proračun še veliko povečal, a dosedanje gospodarsko stanje naših dežel nam jamči, da bomo tudi to krizo prestali in kmalu spravili vse naše gospodarske zadeve v red.

Jugoslavija med zavezniki.

Glede priprav na mirovno konferenco, je pisal pariški »Le Temps« z dne 4. jan. sledeče: Naravno je, da bo morala biti različna med petimi velesilami, ki so se skupno udeležile vojne in ostalimi državami. Med državami, ki so bile z njimi zvezane ali združene, sta bili dve v vojni od vsega početka: Belgija in Srbija. Gotovo je, da zaslužita ta dva naroda po trpljenju, ki sta ga prestala, posebne ugodnosti. Belgija je vrhunskega interesa pri večini vprašanj, ki jih je rešiti: To so vsi problemi, ki se tičejo Nemčije in pa pri afriških zadevah. Grčija se nahaja kakor Portugalska v skupini narodov, ki so vstopili v vojsko pozneje, a vendar preživeli svojo kri na bojišču. V tem položaju se nahaja tudi Rumunija, dasi je bila njena udeležba prekinjena z mirom, sklenjenim v Bukarešti; položaj je spremenjen v toliko, da je tajna pogodba leta 1916. sklenjena med entento in Rumunijo, izgubila svojo moč! Zanimivo je pri tem tole: kakor Rumunija tako je tudi Italija stopila v vojno pozneje, in bila še hujše tepena kot Rumunija. Analogno bi morala tudi tajna pogodba med entento in Italijo izgubiti svojo moč. Na noben način pa ni Italija toliko žrtvovala za entento kot Srbija. Da jugoslovanskih zahtev ententa ne bo zapostavljala italijanskim, za to govori naslednji stavek v »Tempsu«: Poljska in Čehoslovaška republika sta priznani od zaveznikov tako, da ne bo nobenih ovir pristopiti ju na mirovno konferenco. Jugoslavija pa je eno s Srbijo.

V smislu tozadevnih sklepov se je, kakor smo zvedeli iz zadnjih poročil, določilo Belgiji in Srbiji po tri zastopnike na mirovni konferenci.

Wilson in vprašanje Trsta.

London, 20. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: »Daily Mail« objavlja nastopno vest: Osebe, ki so v stikih z italijansko misijo, so izjavile, da je bil ministrski predsednik Orlando po svojem razgovoru z Wilsonom videti zelo presenečen zaradi stališča velikega državnika. Wilson je kratkoma odklonil priznanje italijanskih zahtev po drugem ozemlju razen po Trstu in po Tridentu. Kakor znano, je zahteval Sonnino važen del Dalmacije in tudi Reko. Orlando bi se bil zadovoljil z Reko, vendar pa Wilson niti v tej točki ni maral popustiti. Večina prebivalstva dalmatinske obale je slovanska, ako tudi je v nekaterih mestih, kakor n. pr. v Zadru, italijanska. Tudi na Reki je večina italijanska, je rekel Orlando. Wilson pa mu je odvrnil, da je treba v gotovih primerih razen narodnostnih načel imeti tudi gospodarske potrebe pred očmi. Ker morejo imeti avstrijski Slovani dohod k morju samo preko

Reke, bi bilo krivično, ako bi jim tega onemogočili zaradi nekoliko tisoč Italijanov, ki bivajo v tem mestu. Ako bi se Italijani branili priznati avstrijskim Slovanom pravico do dohoda k morju, napačili bi si nove, nespravljive sovražnike in bi s tem spravljali Evropo v nevarnost. Kot prosta luka v rokah Italijanov, je menil Wilson, Reka nikakor ne bi nudila Slovanom zaledja zadostnih jamstev. Italijani Reke tvorijo le majhen jezikovni otok sredi Slovanov. Ako bi priznali Slovanom le pristanišča damatinske obale, bila bi njihova le po dolgih železniških progah omogočena trgovina občutno oškodovana. Italijani očitajo Wilsonu, da med vodilnimi načeli mirovne konference ne mara pripustiti onega po strateških potrebah. Posest Reke bi Jugoslovanom omogočala obvladanje Adrije. Edino oporišče, ki bi Italijanom ostalo med Trstom in Reko, t. j. Pulj, jih ne bi moglo dovolj ščititi pred mlado močeno slovansko federacijo. Italijani so mnenja, da se Wilson s tem, ker ne priznava načela strategičnih potreb, opira rajši na zadostno oboroženo zvezo narodov kot na najvažnejše jamstvo za mir.

Amerikani nadomestijo Italijane.

Zagreb, 21. januarja. Ban Mihalović je prejel iz Berna naslednjo brzojavko: Wilson je odgovoril jugoslovanskemu shodu, da je prepričan, da morajo Italijani čimprej izprazniti kraje, v katerih je jugoslovanska večina. Zamenjava Italijanov po Američanih bo predmet natančnega razpravljanja na mirovni konferenci.

Iz Češke.

ČEHI DOBE ZGODOVINSKE MEJE.

Praga, 20. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: »Pravé Lidu« objavlja razgovor z nekaterimi člani ameriške informacijske komisije. Iz razgovora je mogoče posneti, kako razumevajo Američani pravico samoodločbe narodov. Oni so sicer pripadniki teorije o samoodločbi narodov, vendar pa ne brezpogojno, ker priznavajo samoodločbo z nekaterimi izjemami. Američani stavljajo nastopna vprašanja: Ali je zagotovljen nemškemu narodu gospodarski obstoj brez Severne Češke? Na to odgovarjajo z: Da! Drugo vprašanje se glasi: Ali je mogoče obstoj Čehoslovaške republike brez Severne Češke, kjer so Čehi v dolgih letih zbirali plodove naravnega bogastva iz vse dežele? Odgovor na to je bil odločen: Ne! Za Američane je na to zadosten vzrok, da se izjavljajo za prispejatelje Severne Češke k Čehoslovaški republiki in za ohranitev zgodovinskih mej dežele. Te meje so postale valed gospodarskih važnosti naravne meje in so samoposebi umevno tudi narodne meje, ako tudi bo še v naprej obstojalo v Čehoslovaški republiki mani-

nsko nemštvo. Član ameriške komisije je sporočil, da je predsednik Wilson zvedel o delovanju Čehov v inozemstvu, zlasti tudi o diplomatskih spletkah osrednjih držav. Iz tega je razvidel, da so ameriški Čehi s tem, da so čuvali ameriške koristi, delovali tudi proti nemškemu in avstrijskemu imperializmu. Tako so si pridobili njegovo zaupanje. Velik vtis je napravilo na predsednika tudi dejstvo, da so nameravali revolucijo z lastnimi gnutimi sredstvi omogočiti. Vaše ubogo ljudstvo, je rekel član komisije, je doprineslo največje žrtve, zato so Wilsonove simpatije na Vaši strani.

Poljsko.

POLOŽAJ V VARŠAVI.

Varšava, 21. januarja. (Lj. kor. urad.) Poljska brzojavna agencija poroča: Kabinet Paderevski energično nadaljuje svoje delovanje, da zatre razširjanje boljševizma. Število aretiranih raste od dne do dne. Vlada ne aretirajo samo splošno znanih boljševističnih agitatorjev, marveč je začela nadzirati tudi delovanje sovražnikov družabnega reda. Vsi privatni avtomobili v Varšavi so pod strogo kontrolo. V soboto zvečer so preiskali več komunističnih klubov in aretirali več oseb. Komunistični list »Sztamiar Sozialismus«, ki je v svoji sobotni številki proslavljal Liebknechta in Roza Luksemburgovo in ki je označil umor obeh za krvavo katastrofo, je bil v soboto na povelje policije ustavljen. Javnost odobrava vse te odredbe. Mesto je mirno. To dejstvo je tem znamenitejšo, ker je volilno gibanje zelo živahno in ker imajo vse stranke vsak dan svoje volilne shode. Tri ekstremne struje, ki so se združile v imenoma »Komunistična stranka«, so sklenile, vzdržati se volitev. Brezdvomno je, da so dejarna sredstva, s katerimi razpolagajo komunisti, dali ne samo ruski boljševiki, temveč tudi njihovi nemški prijatelji. Vesti o atentatih na Paderevskega so neresnične. Vlada je včeraj zaveznikom državam naznanila, da je prevzela poslovanje.

Nemčija.

VOLITVE V NEMCIJI.

Berlin, 20. jan. (Lj. k. u.) Glasom Dun. kor. urada se uradno naznanja sledeči izid volitev: Socialisti večine 365.564 glasov (5 sedežev); izvoljeni: Scheidemann, Fischer, Pfannkuch, Schmidt in Heimann; neodvisni socialisti 275.915 glasov (4 sedeži); izvoljeni: Eichorn, Haase, Laukant in Luise Zietz; nemška demokratična stranka 165.445 glasov (2 sedeža); izvoljena: Naumann in Hartmann; nemško-nacionalna ljudska stranka 92.374 glasov (1 sedež); izvoljen: Leverenz; nemška ljudska stranka 54.370 glasov (1 sedež); izvoljen: Kahl; krščanska ljudska stranka 51.021 glasov (1 sedež); izvoljen: Pfeiffer. Vsega skupaj je bilo oddanih 1.002.671 glasov.

NARODNA SKUPŠČINA SE SKLIČE V WEIMAR.

Berlin, 21. jan. (Lj. k. u.) Glasom Dun. kor. urada poroča »Lokalanzeiger«, da sta se skupna in pruska vlada odločili, da ne skliče narodne skupščine v kakem pruskem mestu. Kakor je list zvedel na pristojnem mestu, so se odločili za Weimar, kjer se bo torej sestala narodna skupščina.

Berlin, 20. januarja. (Lj. kor. ur.) Dun. kor. urad poroča: Wolffov urad objavlja nastopno posebno izdajanje: Berlin, 21. jan. Državna vlada je sklenila sklicati narodno skupščino dne 6. februarja v Weimar. Skupščina bo sklicana v Weimar zato, da se ugotovi zlasti želji južnonemških držav. Ne mislijo pa na to, da bi premestili tudi državno vlado v Weimar.

Berlin, 21. jan. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: »Neue Berliner Zeitung« piše: Merodajno za sklep vlade, da je sklicala narodno skupščino v Weimar, je uvaževanje, da se skupščina ne bo bavila z dnevnimi vprašanji, marveč, da bo vršila svoje trudopolno delo brez vpliva dnevnih dogodkov. Za to delovanje je idilski Weimar resnično najbolj prikladen. Prihodnji državni zbor bo kakor doslej seveda zboroval v Berlinu, ki bo tudi v dobi zborovanja narodne skupščine v Weimaru ostal sedež vlade. Pravtako je še danes gotovo, da bo zborovala ustavodajna pruska narodna skupščina v Berlinu.

Mirovna pogajanja.

Seja zastopnikov zveznih držav.

Pariz, 20. jan. (Lj. k. u.) Dun. kor. u. poroča: Zastopniki zveznih in asociiranih držav so se danes sestali k seji. — Italijanski ministrski predsednik Orlando ter Salandra in Barzilai so dopoldne dospeli v Pariz.

Pariz, 20. januarja. (Lj. kor. ur.) Dun. kor. urad poroča: Uradno se javlja: Predsednik Wilson, ministrski predsedniki in ministri za zunanje stvari so imeli ob prisotnosti zastopnika Japonske v ministru za zunanje stvari sejo, ki je trajala

od desetih dopoldne do opoldne. Veleposlanik Noulens je dal pojasniti o položaju na Ruskem. V prihodnji seji, ki bo v torek dopoldne, bo govoril danski poslanik v Petrogradu Scawenius.

Wilson Franciji.

Pariz, 21. januarja. (Lj. k. u.) Agence Havas poroča: Pri sprejemu predsednika Wilsona po senatu, se je Wilson v svojem odgovoru zahvalil predsedniku senata Dubostu za prisrčni sprejem, ki mu ga je priredila Francija. Wilson je izjavil: »Amerika je poznala prav dobro nevarnosti, katerim je bila izpostavljena Francija. Ko sta se Francija in sosedna Belgija mirno posvetili delu, so se v veliki deželi, ki je bila ločena od njuj samo po slabi mejni črti, pokazale zločinske namere in nezdrava častihlepnost. Francija ni izživela, ako tudi je bila pripravljena, postaviti se proti nevarnosti. Ako bi bilo mogoče, da bi ogroževanje trajalo vedno, bi bila Francija kot prva izpostavljena nevarnosti. Toda Francija bo mirna. Obnova se vrši in ako bi bila Francija ogrožena, bil bi ogrožen ves svet. Oni, ki so se bojevali za svobodo; se ne smejo nikdar ločiti od Francije. Francija si je s svojimi žrtvami pridobila prijateljstvo vsega sveta.«

Zveza narodov in nevtralc.

London, 20. januarja. (Lj. k. u.) Posebni poročevalec Reuterjevega urada na mirovni konferenci v Parizu javlja: Sklep mirovne konference, da se bodo o načelih zveze narodov posvetovali samo države, ki so se udeležile vojne, je povzročilo med zastopniki nevtralnih držav precejšno nezadovoljnost. Izjavili so, da nameravajo zavezniški ustvariti zvezo narodov in potem reči: »Načela zveze so ta in ta. Pristopiti morete zvezi, ali pa tudi ne.« Zastopniki nevtralnih držav so izjavili, da bi se njih pristop k zvezi z istimi pogoji kakor Nemčija ne strinjal s častjo njihovih držav.

Razna poročila.

DOGOVOR MED DRŽAVAMI BIVŠE AVSTRIJE.

Dunaj, 21. jan. (Lj. k. u.) Glasom Dun. kor. urada poročajo listi, da se v kratkem uradno objavi dogovor, ki so ga sklenile narodne države na bivšem avstrijsko-ogreskem ozemlju, torej Nemška Avstrija, čehoslovaška država, jugoslovanska država in Poljska, in ki se nanaša na neovirani prevoz blaga, ki ga ena teh držav dobiva iz inozemstva po ozemlju druge teh narodnih držav. Na Ogrsko se ta dogovor ne nanaša, pričakovati pa je, da se bo tudi ogrska republika pridružila temu dogovoru.

Budimpešta, 21. januarja. (Lj. k. u.) Ogrski kor. urad poroča: »Az Est« je glede ogrskih odnosov do dogovora, sklenjenega med Nemško Avstrijo, Čehoslovaško državo, Jugoslavijo in Poljsko glede neoviranega prevoza blaga dobil pojasnilo, da ovirajo državnopravni pomisleki sodelovanje Ogrske pri tem dogovoru. Omenjene države nameravajo nanreč, vdružiti v svojo suvereniteto velike dele ogrskega ozemlja. Ako bi tedaj ogrska ljudska republika sklenila z njimi pogodbo, kjer bi priznala pravico dotičnih držav, razpolagati z odvzetimi ozemlji, bi se moglo navzlic vsem pridržkom tolačiti državnopravno priznanje po Ogrih in ustvariti fait accompli za mirovno konferenco.

ZA SPOJITEV NEMŠKE AVSTRIJE Z ITALIJO.

Inomost, 20. jan. (Lj. kor. u.) Glasom Dun. kor. urada poroča upravni odsek tirolske deželne skupščine, da je pred par dnevi »Bozener Zeitung« priobčila članek pod naslovom »Pismo južnega Tirolca«, kjer se zavzema za spojitve Nemške Avstrije z Italijo. Ta članek, ki je bil prevedan tudi v inozemstvu, je v najširših krogih vzbudil veliko ogorčenje. Krščansko-socialni »Allgem. Tiroler Anzeiger« ugotavlja v članku pod naslovom »Izdajalci na delu«, da je pisal članek »Pismo južnega Tirolca« Ettore Tolomei, ki mu je italijanska vlada poverila propagando za gori omenjeni načrt in ki je vsakemu od štirih bolcanskih listov ponudil po 5000 lir za objavo tega članka. Edinole »Bozener Zeitung« je podlegla izkušnji in dobila za to 15.000 lir.

Posredovanje entente v Rusiji potrebno.

Pariz, 20. januarja. (Lj. k. u.) Agence Havas poroča: Francoski veleposlanik v Rusiji Noulens je na mirovni konferenci izjavil, da je zavezniška intervencija v Rusiji neobhodno potrebna, da se zatre boljševiški anarhizem.

Prispevajte za sklad S. L. S.!

Hrvat in mi.

Z ozirom na zadnji govor dr. Korošca pri shodu zaupnikov V. L. S. objavlja »Riječ SHS«, glasilo hrv. vrb. koalicije, v svoji nedeljski številki uradnik za naslov: »Neupravičeno razburjenje«. Članek se glasi:

»Govor dra. Korošca na skupščini sveslovenske pučke stranke iziskuje razjasnjenja sa više strana. Dr. Korošec nije danas samo prvak jedne slovenske stranke; on je i potpredsjednik centralne vlade Jugoslavije. U shvaćanju glavnih problema današnje naše politike on se, dakle, ne može odvajati od ostalog kabineta. A pogotovo ne u pitanjima spoljne politike. Jer inače, ako bi svaki vodja partije u sadašnjoj koalicionoj vladi imao neku svoju politiku, značilo bi, da Jugoslavija — nema nikakve. Dakle, dr. Korošec, dok je u vladi, mora zastupati politiku vlade.

Da li se toga držao, kad je govorio na svojoj partijskoj skupščini? U koliko je branio naš nacionalni program — nesumnjivo jeste. Jer, naravno, i vlada, kao i sav narod, spremna je, da do krajnjih granica brani cjelokupnost našeg teritorija. Ali dr. Korošec je, u odbrani naše nacionalne stvari, odabrao, čini nam se, posve neizgovodnu formu. On je naime između ostalog rekao i ovo: »Ako nam se ugrabi Gorica i Trst, naši delegati na mirovnoj konferenciji nemaju vlasti da potpišu mir, a njihova bi bila dužnost, da se odmah vrate kući, i da nam pomazu organizovati snažan irendistički pokret, koji Italiji ne će davati da mirno spava ni danju ni noću.«

Treba li te riječi shvatiti kao objavu vladine nepopustljivosti u pitanju Trsta i Gorice? Ili kao Koroševu ličnu polemiku sa našom mirovnom delegacijom i uopće sa vodstvom naše spoljne politike? Naša delegacija još nije ni priznata i najprije treba da izvojuje sebi pristup na mirovnu konferenciju. Kakva smisla ima, dakle, već danas na jednoj partijskoj skupščini, opominjati na to, šta bi joj bila dužnost, u jednom eventualnom nesretnom slučaju? Čini se, da je i dr. Korošec, ovom prilikom, podlegao onoj općoj uzbuđenosti, koja je danas zavlada kod Slovenaca i koja ih čini bezrazložno nepovjerljivima prema svakom izvan njihova plemena. I ne samo da su nepovjerljivi, nego su, skoro bi čovjek rekao, razdraženi i protiv Trumbića, i protiv Pašića, i protiv Srbije, i protiv Hrvata. Zašto? Jer se boje, da braća ne će dovoljno štiti njihove slovenske interese! To je, naravno, absurd, ali absurd, u koji Slovenija čini se, vjeruje.

I poziv dra. Korošca delegatima, da, u slučaju neuspjeha u pitanju Gorice i Trsta, »pomazu organizovati snažan irendistički pokret«, bolje da je izostao. Nadamo se, da kod nas ne će biti uzroka za irendistički pokret. Ali, ako bi po nesreći do toga ipak moralo doći, ovako neumjesne riječi mogu pokretu samo da škodi. Prijetiti organizovanjem irenditizma, znači unaprijed protivnicima olakšati, da ga prikažu kao djelo tuđih mackinacija.

Mi se još uvijek nadamo, poznavajući veliku političku rutinu g. dra. Korošca, da izvadak iz njegovog govora nije ispravno reproduciran, pa da će biti njegovi nazori od njega samoća svedeni na pravu mjeru.

Ce se hoćemo na kratko pečati s tem člankom, se moramo najprej ozreti na njegov zadnji odstavek, ki upa z ozirom na »veliko politično rutino dr. Korošca«, da njegov govor ni bil točno podan v »Slovenec«. Kolikor poznamo dr. Korošca, moramo obžalovati, da še nima tako velike politične rutine, da bi nekaj utajil, kar je govoril, ali zasukal, kar je enkrat mislil; v tem oziru se ima še mnogo učiti od nekaterih hrvatskih žurnalistov — medtem pa bo moral njegov govor pač ostati tak, kakor ga je govoril in kakor je bil natisnjen.

Uvodnik koalicijskega glasila je ver-na slika korupcijske politike, ki se že od nekđaj goji na Hrvatskem. Člankar priznava, da sta Gorica in Trst del narodnega in vladnega programa, a ko ga je dr. Korošec javno zastopal, ga takoj hiti popravljal in mirit. S puhlimi formalnostmi, z diplomatskim izvijanjem hoće zatisniti usta dr. Korošcu, ki je govoril ne kot »prvak ene stranke«, ampak kot član jugoslovenskega naroda, ki bo bolje znal braniti svoje, nego diplomati v zagrebskem uredništvu. Ko so naši predavatelji govorili v Belgradu o Trstu in Gorici, je obćinstvo iz vseh srbskih strank burno ploskalo; hrvatska »Riječ« pa ima pomisleke. Najviše osebe v Srbiji so razumele našo zahtevo in si jo osvojile; hrvatska »Riječ« je bolj diplomatska.

Mi teh modrih pomislekov nimamo in jih ne razumemo. Kar misli vsak pošten državljani, kar misli slednji naš človek, tega naj bi ne smel misliti in ne smel povedati dr. Korošec, ker je slučajno član kabineta? Ali »Riječ« domneva, da bi dr. Korošec bil šel v kabinet, ko bi ne bil prepričan, da vlada stoji na istem stališču kot vse naše ljudstvo? O tem naj bo »Riječ« preverjena, kakor tudi o tem, da je dr. Korošcu zadnji jalovi kamen na golem slovenskem Krasu dragocenejši od ministrskega portfelja, ki ga mu pa — mimo grede rečeno — niso dali uredniki »Riječi«, dasi ga lahko podedujejo po njem.

Politične novice.

+ Zborovanje Goričanov. Včeraj popoldne ob 4. uri se je vršilo v posvetovalnici K. T. D. zborovanje tukajšnjih Goričanov ob veliki udeležbi. Zborovanje je sklical g. poslanec Fon, ki mu je tudi predsedoval in razložil novi položaj. Dejal je, da moramo tudi mi, Goričani, izvoliti dva

člana v državno veče, da bosta zastopala naše interese v Belgradu in da s tem pokažemo, da se živo zanimamo za notranje življenje v mladi državi ter hoćemo sodelovati v njem, kot tudi, da s tem pokažemo, da hoćemo biti pod jugoslovenskim in ne pod tujim jarmom, ki zapira naše najbolje može. — Razpravljalo se je, če se more voliti može, ki se nahajajo zdaj v zasedenem ozemlju. Sklenilo se je, da ne, ker bi s tem izpostavili te ljudi laškemu preganjanju in jim škodovali, ter bi jim itak ne pustili, da bi opravljali svojo dolžnost. Bivši deželni poslanec g. Blaž Grča je predlagal, naj se izvolita kot člana dose-danja zastopnika g. sodni svetnik Fon in č. g. dr. Gregorčič. G. Kopač iz Gorice pa se je oglasil k besedi in dejal, da se mora g. dr. Gregorčiča vprašati, če je voljan sprejeti to nalogo, če je pripravljen iti v Belgrad in zastopati z vso silo in z vso ljubeznijo interese našega ljudstva; zakaj ta naloga je težavna, in je treba, da imamo izkušenih, požrtvovalnih in delavnih ljudi v svojem zastopstvu. Dr. Srebrnič je predlagal, naj se brzojavno vpraša dr. Gregorčiča, če on sprejme to mesto. Proti temu so nekateri ugovarjali in rekli, da naj se izvoli dva namestnika in v slučaju, da dr. Gregorčič izvolitve ne sprejme, bosta prevzela ta dva, eden članstvo državnega veča, drugi pa bo njegov namestnik. Sprejet je bil predlog, da se dr. Gregorčiča vpraša brzojavno in se izvoli dva namestnika. Kot drugi član ostane Fon. Za Fonovega namestnika pa je bil izvoljen g. župnik Jožef Budin, a za Gregorčičevega namestnika g. dr. Joža Lovrenčič, za drugega namestnika pa g. dr. Ivan Pregelj. — Nato se je izvršila volitev štirih mandatov v pokrajinski zbor. Predlagani so bili gosp. župnik in posertnik Blaž Grča, g. župnik Jožef Budin, g. Jožef Fon in g. učitelj Poberaj. Lista je bila sprejeta. Kot namestniki so bili izvoljeni: g. Karol Trampuš, posertnik in trgovec iz Kostanjevice, g. dr. Jožef Puntar, g. dr. J. Lovrenčič in gosp. Bevk. H koncu se je povdarilo, da je treba urediti in nastopiti tako, da nam se ne bo krajšalo mandatov, že zaradi tega ne, ker smo bili goriški Slovenci vedno in povsod kršeni. Vsakemu takemu poskusu se je treba zoperstaviti z vso silo. Nato je g. nadsvetnik Fon zaključil zborovanje.

+ Trumbić o Veliki Srbiji in Jugoslaviji. Na neki konferenci franc.-srbskega društva v Zenevi je dejal predsednik »Jugoslova. odbora« Trumbić to-le: Vprašali so nas, če želimo Veliko Srbijo ali Jugoslavijo. Vprašanje je važno in globoko. Če bi težili za Veliko Srbijo, bi hoteli povečati samo dosedanje kraljestvo; če smo pa za Jugoslavijo, smo rešili problem ustvarjenja nove države treh narodov. Kriska konferenca je rešila to vprašanje jasno dovolj, zavrgla je veliko Srbijo in izbrala Jugoslavijo, kot govori deveti člen deklaracije, da naš narod neče drugega, kot samo to, kar pripada njemu, da se osvobodi in ujedini, zato tudi odbija le delno izvršitev problema osvobođenja in ujedinjenja. Mi nećemo, da se zopet postavi Srbija in Crnagora, in ne kako hrvatsko kraljestvo, ki bi postalo nova Albanija, tudi nećemo delnih problemov, kot so bosenski, dalmatinski, istrski itd. Nego želimo, da se naš srbski, hrvatski, slovenski problem vzame kot celota in se kot tak obravnava na mirovni konferenci. To je najvažnejše jedro našega narodnega razumevanja, zato dobiva naš problem tako veliko važnost in je nevaren za obstanek Avstro-Ogrske. Za to smo dolžni Srbiji zahvalo. Kot država je napravila največjo žrtve za ujedinjenje. Pripravljena je bila tudi, žrtvovati svojo državno individualnost, da stvori edinstveno državo Slovenec, Hrvat in Srbov. S tem je začela svoje največje delo in ima pravico, da jo imenujemo jugoslovenski Pijemont.

+ Imperializem ali revolucija? »Tagesspost« piše pod tem naslovom članek o Italiji in pravi: Italija je dobila vojaško zuago, a je v gospodarskem polomu. Ta zavest bolj in bolj prešinja ljudstvo. Bankrot ni napovedan, a postal je dejstvo. Vsi znaki kažejo na to. Iz govorov, ki so se vršili na raznih delavskih shodih posname-mo lahko, da se socialni proletarijat bliža boljševizmu. Liebknecht in Roza Luksemburg, sta njih zvezdi, druge a la Luksmann ne štejejo. Zaman govore razni govorniki proti revolucijam... razvoj gre svojo pot. Med tem pa, ko se socializem še ni odločil, kam, je zagorela Italija v imperijalizmu kot nikdar prej. Wilsona so sprejeli s trombami in — pozabili na njegove besede, razen milanskih dveh listov: »Corriere« in »Secolo«. Vodilni može v Italiji so kot okuženi od aneksionizma in noćejo jenjati na konferenci preje, nego da vtnkejo pol sveta v žep: Italija do Brennerja in cela Adrija. Italijanski listi se zgražajo z ogorčenjem, kako se zazvezniki na oni strani Adrije, ki so jo »osvobodili« oni, vedejo proti njim, kako prorokujejo vojno za Trst, Gorico, Istro, Dalmacijo, kako napadajo Itilijane v Reki... itd. Za kazen hoćejo vzeti Jugoslovanom najlepše kose — če bo pustila mirovna konferenca. Nekateri dalekovidci in radikalne

stranke odklanjajo aneksionizem, da bi preprečili novo vojno, navijalci hoćejo anektirati za žive in mrtve, socialisti pa čakajo mirno na neobhodni preobrat. — »Tagesspost« ima prav, a za nas naj nikar ne skrbi iz njenega boja proti italijanskemu imperializmu gleda le — nemški pohlep.

+ Dr. Melko Čingrija, bivši državni poslanec v dunajskem parlamentu, ki je bil imenovan za jugoslovenskega poslanika v Rimu, odklanja to čast radi slabega zdravja.

+ Hrvatska pozabljenost. V Sarajevu so za nedeljo sklicali protestno zborovanje proti Lahom pod naslovom: Za naš Jadran! Pripravljalni odbor za ta shod pa je popolnoma pozabil na slovenske okupirane kraje. Nad tem se je spodbudila že sarajevska »Jugoslavija« in v zadnji številki srbskega lista »Slovenski Jug«, ki tudi izhaja v Sarajevu, se neki Slovenec bridko pritožuje nad zapostavljanjem slovenskih zahtev. Uredništvo oziroma to početje dotičnega odbora ter je označilo kot prvirnost in politiko cerkvenega stolpa. Prav imal če bi v Belgradu priredili protestni shod proti italijanski okupaciji, bi Slovencev gotovo ne pozabili.

+ Čeb i n vprašanje Adrije. »Narodni Listy« prinašajo od prof. Kybala zanimive člank o tem vprašanju; predvsem je za nas zanimivo to-le mesto: Italija mora gledati svoje obočajne nasproti Češki z dveh stališč. Eno je: jadransko vprašanje, a drugo: direktni, politični, gospodarski in kulturni odnošaji. Za sedaj se ni moće izraziti natančno ne o enem in ne o drugem. Samo eno je gotovo, da leži v korist Italije, da postane moćna Čeho-slovaška in moćna Jugoslavija, če Italija dobro razume svoje interese. Italija je na morju šibkejša od Anglije in Francije, zato bo prisiljena, da napravi trozvezo s Češko in Jugoslavijo. Kolikor večji bo vpliv onih dveh držav na Balkanu, večja bo potreba zveze v interesu gospodarstva in kulture. Po našem skromnem mišljenju je tedaj treba, da Italija uredi to vprašanje na podlagi pravičnosti tako, da ne bo jadransko morje »mare nostrum«, ampak jugoslovensko-italijansko. Pri reševanju tega problema pa se ne sme gledati samo na države, ampak na interese spornih mest samih, ki brez slovenskega zaledja ne morejo napredovati. Da ima Češka na vzhodu jadranskega morja svoje interese, o tem ni treba razpravljati.

+ Komunikacije Starčevićancev. Izvršilni odbor Starčevićeve stranke prava je imel te dni izredno sejo, o kateri je izdal naslednje naznanilo: Stranka z veseljem jemlje na znanje osnutek »Jugoslovenske demokratske lige« v Parizu ter sprejema njena temeljna načela za ureditev države SHS, ker vidi v taki ureditvi jamstvo za moć države in procvit vseh njenih delov. Zato je stranka pripravljena, pristopiti lgi in sodelovati z vsemi hrvatskimi, srbskimi in slovenskimi strankami, ki bodo stale na teh temeljnih načelih. Nato ugotavlja naznanilo, da je ostal na Hrvatskem klub državni izopremljeni prejšnji režim, proti kateremu dviga narod resne tožbe in je uprava brez ustavnega nadzorstva. Zahteva, da se režim na Hrvatskem in v Slavoniji temeljito izpremeni in razpišejo splošne občinske volitve na podlagi slošne in enake volilne pravice. Odredbe Narodnega veča glede zavarovanja državljanских pravic in ustavnih svobošćin naj se na celem teritoriju čimpreje izvedejo. Drž. veče naj se skliče čimpreje, da eksekutiva ne ostane brez ustavne kontrole.

+ »Tuš« reškemu italijanstvu. Z ozirom na zadnje krvave izgrede proti Hrvatom na Reki in Sušaku, ki so jih 12. t. m. vprizorili reški italijanaši, je izdal italijanski poveljnik okupacijskih čet na Reki, podpolkovnik Grazioli, poziv na reško prebivalstvo, v katerem ostro obsoja nemirne elemente in naglašja, da s takimi dogodki le škodujejo stvari, kateri menijo služiti. Poziv zaključuje: »Kjer se vijejo zastave zavenskih veselij, ki so na krvavih bojiščih potrdile svojo neomajno vero v državljanske svoboščine, se mora priznati vsem, katerikoli narodnosti pripadajo, da dobe in vživajo spoštovanje in varstvo. Moram in hoćem, da se ta pravica povsodi spoštuje.«

Dnevne novice.

— Slovenska mirovna delegacija se je hotela odpeljati pretekli ponedeljek preko Dunaja v Pariz. Vsled težav pri švicarskem poslanstvu na Dunaju, bo morala ostati še nekaj časa v Ljubljani, da uredi svoje potrebne liste.

— Jugoslovenska umetnostna razstava v Parizu. Od Narodne vlade v Ljubljani je izmed slovenskih slikarjev odposlan v Pariz g. V. v. p. o. i. č. da uredi slovenski del jugoslovenske razstave, ki se bo priredila tamkaj ob priliki mirovnega posveta.

Društvo slovenskih profesorjev, odsek za zgodovino in zemljepis, opozarja vse slovenske zgodovinarje in zemljepisce

na velike naloge, ki se stavijo na nas sedaj ob začetku nove dobe naše svobode. Naše naloge so posebno važne; treba je prirediti našim sedanjim svobodnim razmeram primerno stare učne knjige za zgodovino in zemljepis, večinoma pa jih spisati sploh popolnoma na novo. Zlasti pa se pokaže naša naloga kot nujna, če pomislimo, da je velika večina naznačenih knjig med vojno sploh pošla. Treba je torej kratkoma lo spisati domala vse učne knjige za vse razrede naših srednjih šol, za navedene predmeta, treba pa je tudi to nalogo izvršiti čimpreje, Zgodovinsko-zemljepisni odsek se je že lotil te težavne in odgovorne naloge ter se je domenil z nekaterimi gospodi, da napišejo navedene knjige. Vendar pa je treba oddati še nekatere, za druge pa skrbeti, da se delo kolikor moće pospeši. Razen tega bo morja kazalo nekatere naj-nujnejše knjige z malimi spremembami hitro ponatisniti. O vseh teh zadevah pa je potreben še temeljit razgovor, na katerega vabi imenovani odsek vse slovenske zemljepisce in zgodovinarje, zlasti tudi zunanje, na dan 26. januarja t. l. ob 10. uri dopoldne v zborovalnici I. drž. gimnazije v Ljubljani.

— Zdravniška vest. Na občnem zboru proste organizacije okrožnih zdravnikov, ki se je vršil v petek 17. t. m. ob 4. uri popoldne je bil izvoljen za načelnika dr. Alojzij Homan iz Rateč pri Zidanem mostu, za namestnika pa dr. Peter Košenina iz Ljubljane.

— Zakaj pa, to? Narodna vlada je izdala naredbo, po kateri se podražje cene za zdravila za 30%, 50% in celo 100%. Ta naredba pač javno kaže, da mesto poverjenika za zdravstvo ni zasedeno, sicer bi vladi ne bilo moglo priti na misel, da izda tako naredbo. Zdravila so zadnji čas že tako slaba, da komaj zaslužijo to ime, in sedaj naj se še tako visoko podražijo! Zakaj obdavčijo ravno bedno in bolno ljudstvo? Nađejamo se, da bo vlada to naredbo preklcala — lekarne zaradi tega prav gotovo ne pojdejo na dražbo.

— Kaj je z vojno draginjsko doklado vpokojenemu učitelstvu? V Ljubljani bivajoči vpokojeni učitelji so dobili že v začetku januarja vojno draginjsko doklado; po deželi, saj v kamniškem okraju, pa še doslej ne. Davkarija pravi, da še nima nazkila in da brez tega ne sme izplačati. Gosp. poverjenika za finance prosimo, da bi tozadevno podrezal, da bomo tudi mi deželi prav kmalu deležni vojno draginjskih doklad. — Učitelji-vpokojenci v kamniškem okraju.

— K imenom železniških postaj. Preljeli smo: Pravkar čitamo, da se je uradno sestavil imenik vseh železniških postaj v Sloveniji. Upamo, da so iz njega enkrat za zmirom izginile vse nemške označbe naših krajev po Slovenskem. Pa tudi imena takih postaj, ki so pod prejšnjim režimom dobile nemški naziv, dasi ga nikakor ne zaslužijo. Sem spada n. pr. tudi postaja »Boštanj« na progi dolenske železnice. »Boštajn« se imenuje samo grad, ki spominja kakor vsi gradovi, na socialno in narodno tlačanstvo prošlih časov. Oddaljen je od postaje skoraj pol ure. Kraj v bližini, le dobrih pet minut od postaje oddaljen, se pa naziva »Mlačevo« (Veliko in Malo Mlačevo; Mlačevo radi tega, ker se je v dobi tlake vršila tu velika, oziroma mala mlačev za grajsko gospodo). Beseda je slovenska. Po tem kraju naj se torej ta postaja imenuje, ne pa po »Boštanju« (Weisenstein), ki označuje eno samo hišo ter je od postaje mnogo bolj oddaljen kakor Mlačevo in hoće poleg tega še vznujati videz, da je bila tu nemška naselbina! — Vladi priporočamo, da spremeni v navedenem smislu ime postaje, kakor zahteva to kraj sam, pa tudi pravičnost in narodna čast.

— »Društvo državnih uslužbencev države SHS na slovenskem ozemlju« ima svoj ustanovni občni zbor prihodno nedeljo dne 26. t. m. ob 2. uri popoldne v veliki dvorani »Mestnega doma« v Ljubljani, na kar že danes, posebno tovariše na deželi opozarjamo. Za sestavo zadevne resolucije prosimo stvarnih prispevkov, ki jih je poslati v s a j d o p e t k a t. j. 24. t. m. pripravljalnemu odboru na naslov t. č. predsednika g. Maksa Lillega, SHS višji davčar uprave v Ljubljani. G. Lilleg sprejema tudi vse priglaske za pristop k društvu. (Dopisnica zadošća.) K društvu, ki bo osnovano na naiširši demokratski podlagi, pristopijo lahko vse strokovne stanovske organizacije z vsemi svojimi člani, pa tudi vsak aktivni ali umirovljeni najnižji in najvišji delavec države SHS, ne glede na čit ali spol. Prispevki za resolucijo naj ne obsegajo želja ali zahtev poedincev, temveč le posameznih strok že obstoječih stanovskih organizacij ter naj merijo v glavnem na zboljšanje gmoćnega položaja državnih nastavljenecv. Ustanovni občni zbor naj bo jase odznak naše organizatorične dozorelosti v mladi Jugoslaviji!

— Uniforme amrade SHS po angleškem vzorcu. Do danes ni bilo še službeno določena uniforma za armado SHS, tako, da je bilo videti na ulicah častnike in vo-jake v vseh moćoćih uniformah in kombi-

nacijah iz srbske in iz bivše avstrijske uniforme. Sedaj pa bo določena enotna uniforma za vse vojaštvo SHS in so tudi dogotovljene vse priprave, tako, da bo izšla tozadevna naredba že v najkrajšem času. Uniforma bo slična uniformam Angležev.

— **Direktna železniška zveza Pariz—Atene.** »Tempe« poroča, da se bo v najkrajšem času uvedla direktna železniška zveza Pariz—Atene preko Milana, Benetk, Trsta, Ljubljane, Zagreba, Beograda, Niša, Skoplja in Larise. Ni dvoma, da bo tod šla tudi direktna zveza v Carigrad.

— **Nova pomorska zveza Reka—Jakin.** S 17. t. m. je italijansko pomorsko poveljstvo uvedlo novo tedensko paroplovno zvezo med Reko in Ankono, ki bo imela postajališče tudi na Malem Lošinju. Iz Reke odhaja parnik ob petkih, iz Ankone pa ob torkih.

Ljubljanske novice.

Ij Revmim učenkam na šentjakovski dekliški 8 razrednici je volila pokojna učiteljica gđ. Agneza Zupanova znatno vsoto. Priporočujoč se zlasti bivšim učenkam molitvenemu spominu je želela blaga pokojnica, da bi bila obdarovankam po malem olajšana letošnja zima in vojna draginja. Učiteljstvo je ustreglo želji bivše kolegije ter je na njen prvi posmrtni godovni dan, 21. t. m., obdarovalo s to zapuščino 26 učenk. Zaeno je vodstvo šole oskrbelo, da se je ta dan ob 8. uri zjutraj opravila v šentjakovski cerkvi sv. maša zadušnica, ki so se je udeležile vse učence in učiteljstvo. — Naj bo pokojna do brotnica naše šolske mladine, katero je nad 31 let poučevala in vzgojevala na šentjakovski šoli, ohranjena vsem v blagem, hvaležnem spominu.

Ij Ali bo to prav? V poznih večernih urah srečavamo po ljubljanskih ulicah razno drobnjad, šolsko mladino. Celotne deklice, drobne in majhne capljajo okrog devete ure same proti domu. Vračajo se od večerne telovadbe, ki je zadnji čas baje zopet dopuščena zanje v naših telov. društvih. Vzgojitelj in starše bi vprašali, ali ni bilo nedavno razglašeno, da se mladina po šesti uri zvečer ne sme več podajati na ulico, ali pa v nujnih slučajih samo v spremstvu staršev? Kakšen bo napredek duševni, moralni in umstveni, če bo deca v nevarnih večernih urah svobodno pohajkovala po ulicah? Kdo je odgovoren, če se mladina tako pogreza, namesto da bi se dvigala? Kako korist ima mladež, če se navaša vsled telovadbe na politikanje, namesto da bi se oprijela knjige? Videant consules!

Ij Odslek »Mladost« ima sejo v četrtek, dne 23. januarja točno ob tričetrt na dve popoldne.

Ij Šentpeterski Orel opozarja na današnji fantovski večer, ki se vrši ob 8. uro v dvorani Šentpeterskega prosvetnega društva. Istočasno se vrši vpisovanje novih članov.

Aprovizacija.

a Meso na rdeče izkaznice B' bo delila mestna aprovizacija v sredo, dne 22. t. m. in v četrtek dne 23. t. m. v cerkvi sv. Jožefa. Določen je ta-le red: v sredo dne 22. t. m. popoldne od 1. do pol 2. št. 1 do 200, od pol 2. do 2. št. 201 do 400, od 2. do pol 3. št. 401 do 600, od pol 3. do 3. št. 601 do 800, od 3. do pol 4. št. 801 do 1000, od pol 4. do 4. št. 1001 do 1200, od 4. do pol 5. št. 1201 do 1400, od pol 5. do 5. št. 1401 do 1600. V četrtek dne 23. t. m. dopoldne od pol 8. do 8. št. 1601 do 1800, od 8. do pol 9. št. 1801 do 2000, od pol 9. do 9. št. 2001 do 2200, od 9. do pol 10. št. 2201 do 2400, od pol 10. do 10. št. 2401 do konca.

a Kislo zelje za III. okraj. Stranke III. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v sredo dne 22. t. m. pri Jakopiču na Mirju. Določen je ta-le red: od 8. do 9. št. 1 do 250, od 9. do 10. št. 251 do 500, od 10. do 11. št. 501 do 750, popoldne od 2. do 3. št. 751 do 1000, od 3. do 4. št. 1001 do 1250, od 4. do 5. št. 1251 do konca. Vsaka stranka dobi 2 kg na osebo, kg stane 1 K 20 vin.

a Kislo zelje za IV. okraj. Stranke IV. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v četrtek dne 23. t. m. pri Jakopiču na Mirju. Določen je ta-le red: od 8. do 9. št. 1 do 300, od 9. do 10. št. 301 do 600, od 10. do 11. št. 601 do 900, popoldne od 2. do 3. št. 901 do 1200, od 3. do 4. št. 1201 do 1500, od 4. do 5. št. 1501 do konca. Vsaka stranka dobi 2 kg na osebo, kg stane 1 K 20 vin.

a Prekajeno meso se dobi v vojni prodajalni v Gosposki ulici. Cene se proizvedo v trgovini.

a Sol se nakazuje strankam samo v ponedeljkih, sredi in petkih v mestni posvetovalnici od 9.—12. ure dopoldne.

a Prodajalci sladkorja se vabijo, da se zdelase zanesljivo v petek, dne 24. in v soboto, dne 25. januarja v sladkorni centrali pri gosp. ravnatelju Lilleg-u radi nakazila sladkorja.

a Prodaja sladkorja. Od ponedeljka dne 27. januarja do vstetega petka 31. januarja se dobi na vsako sladkorno izkaznico za januar 3 K 20 vin. Kdor bi sladkor dražje prodajal, bo strogo kaznovan. To velja tudi za tiste, ki bi skušali prodajati sladkor dražje pod roko.

Najnovelše. Jugoslovija ni priznana!

Zagreb, 22. jan. Poročevalec italijanskega lista »Idea Nazionale« Roberto Cantalupo brzojavlja svojemu listu iz Pariza dne 15. januarja:

Jugoslovani v Parizu so zelo nezadovoljni, ker je mirovna konferenca priznala le zastopnike Srbije. Včeraj so zastopniki kraljstva SHS imeli sestanek, da o tem razpravljajo. Največ nezadovoljnosti med Jugoslovani je zbudilo dejstvo, da je Črni-gori priznan en zastopnik na konferenci, Slovenci in Hrvatje pa uradno niso priznani. Zlasti so ogorčeni radi tega, ker je kralju Nikiti pridržano stališče vladarja.

Dne 16. januarja brzojavlja Roberto Cantalupo svojemu listu: V znak svoje nezadovoljnosti je danes Jugoslovanski odbor poslal pariškim listom naslednji

PROTEST:

Sklep vrhovnega medzavezniškega sveta, da se na mirovno konferenco puste le zastopniki kraljstva Srbije, ne pa zastopniki kraljstva Srbov, Hrvatov in Slovencev, povzroča nevarnost konflikta z dalekosežnimi posledicami. Danes ni več srbske vlade, ki bi mogla imenovati delegate, da zastopajo kraljestvo Srbijo, ker danes je belgrajska vlada skupna vlada Slovencev, Hrvatov in Srbov. Na isti način so vsa srbska diplomatska zastopstva Srbije pretvorjena v poslaštva kraljstva SHS, ki mu je regent srbski prestolonaslednik.

Če se v konferenco ne bodo sprejeli delegati kraljstva SHS, bi Srbiji ne bilo možno pristopiti mirovni konferenci! Ta možnost pa bi gotovo ne odgovarjala željam zaveznikov.

Vrhovni medzavezniški svet pri svojem sklepu gotovo ni mislil na ta novi preobrat v položaju Srbije in bo gotovo primoran, da to stvar vnovič prouči.

Ta protest je bil poslan le časopisju, redigirali pa so ga Pašić, Trumbić in Vesnić, ki vodijo skupen boj jugoslovanskih zahtev, ki vsak dan rastejo. Na teh sestankih je še najmanj imperijalista dr. Trumbić (Op. ur.: Italijani mislijo tu na Trst in Gorico), medtem ko Vesnić zahteva popolno uničenje londonskega pakta.

Kakor poroča Cantalupo, vrhovni medzavezniški svet svojega sklepa ni izpomenil in vsled tega nezadovoljnost med Jugoslovani raste.

Kakor poroča dalje isti poročevalec, je dr. Trumbić, ki še ni bil priznan za zunanjega ministra kraljstva SHS, dne 16. januarja položil prisego zvestobe regentu v roke pooblaščenega ministra Vesnića.

BOLGARIJA IN JUGOSLAVIJA.

Budimpešta, 21. januarja. (Lj. k. u.) Glasom čehoslov. tisk. urad poroča »Az Est« iz Prage, da je po naročilu bolgarskega ministrskega predsednika Teodorova v Prago došel bolgarski zastopnik dr. Balabanov, da naprosi predsednika dr. Masaryka, naj bi prevzel posel nepristranskega posrednika pri uredbi odnošajev med Bolgarijo in Jugoslavijo. Bolgarija predlaga, naj Macedonija postane avtonomna država, Srbija pa republika. Na Balkanu naj bi se osnovala federativna republika, ki naj bi obsegala Srbijo, Hrvatsko, Dalmacijo, Slavonijo, Bosno, Hercegovino in Slovenijo. V tem primeru bi Bolgarija bila pripravljena, pridružiti se jugoslovanski republiki.

RUMUNIJA IN JUGOSLAVIJA.

Temešvar, 21. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Rumunski ministrski predsednik Brătianu je odpotoval v Beograd. Njegovemu polovanju pripisujejo veliko politično važnost.

BALKANSKA ZVEZA.

Stanislavov, 21. januarja. (Lj. k. u.) Ukrajinski tisk. urad poroča iz Kijeva: Glasom listov se je med Anglijo in Ameriko glede novega položaja na vzhodu sklenilo, združiti balkanske narode v balkansko zvezo, ki naj bo s čehoslovaško državo in Ukraino v ozki zvezi. Ukrajinski politični krogi krogi živahno komentirajo to vest.

HRVOJ PROTI DR. PAVELIČU.

Zagreb, 21. januarja. V Brdovcu je v nedeljo imel poslanec Hrvoj šod, na katerem je napadal dr. Pavelića, Starčevićovo stranko in vso njeno politiko, ki se zavzema edinole za Srbe.

ZAKAJ JE ODSTOPIL DR. ŠUNARIĆ.

Sarajevo, 21. januarja. »Jugoslavija« piše o odstopu dr. Šunarića, da je vrgel od sebe odgovornost, ker je uvidel, da ne more na novem mestu delovati, kakor bi želel. Kot neodvisen politik lahko veliko več koristi svojemu narodu.

PROTI PAŠIČEVI POLITIKI.

Zagreb, 21. januarja. »Novo Vreme«, list narodno-napredne stranke, prinaša uvodnik pod naslovom »Nerazumljivi pojavi«. V članku komentira prepoved iz-

voza od strani Slovencev in istotako prepoved izvoza oglja iz Bosne v Hrvatsko. Nadalje se peča z zunanjo politiko države SHS, o kateri pravi, da je taka, kakršno je svoj čas Pašić vodil za Srbijo. Njegov način politiziranja, dokler je bil v svetu, je privedel do tega, da danes v državi SHS nismo tistega mišljenja, kakor bi moralo biti. Pašić pri ententi ni ničesar storil za bodočnost ujedinjenih Jugoslovanov.

ITALIJANSKE ZAHTEVE.

Chiasso, 21. januarja. (Lj. k. u.) — Čehoslov. tisk. urad. (Lj. k. u.) »Corriere della Sera« piše, da je državna umetnostna komisija že izgotovila načrt, kako naj bi se umetnine, hranjene po avstrijskih in nemških muzejih, izročile Italiji. Ravnatelj milanske galerije »di Brera«, Modigliani, navaja kot oficijozni izvedenec večje število umetnin dunajskega dvornega muzeja. Italija zahteva te umetnine pod naslovom, da so po letu 1816. za avstrijskega gospodstva v Benečiji bile prenešene iz Benetk na Dunaj. Kot odškodnina za škodo, povzročeno proti mednarodnemu pravu v Benečiji, so zahtevali obe glavni slike draždanske galerije: Sikstinska madona in Sveta noč od Correggia, eventualno Giorgionova Venera, kakor tudi slike iz drugih mest, tako n. pr. obe Crivellijevi iz Frankfurta.

POLOŽAJ V ITALIJI NAPET.

Ženeva, 21. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Turinsko časopisje označuje položaj v Italiji kot zelo napet. Sicer se zdi, da je vpliv socialistov na vlado kaj neznaten, vendar pa je njihov boj zoper imperializem zelo ljut. — »La Feuille« ugotavlja, da je bil Poincaréjev govor ob otvoritvi mirovne konference bojovit, dokler je razpravljalo o francoskih namenih glede Porenja, ko pa je govoril o Italiji, so njegova izvajanja bila vgladno prizanesljiva. Iz tega sklepa jo listi, da Francija nasprotuje italijanskim osvajalnim željam.

IZ UKRAJINE.

Stryj, 21. jan. (Lj. kor. u.) Ukrajinski tiskovni urad poroča: Vlado hetmana, ki se je opirala na tuje vojaške čete in na reakcijske politične kroge Rusije, ki so pred boljševiškim terorjem pobegnili v Ukraino, je strmoglavila ustaja vsega ukrajinskega naroda. Organizacija ustaje je bila v rokah narodne zveze, ki so ji pripadali ukrajinski mali meščani, razumnstvo in socialistični krogi, izvenzki komuniste skrajne levice in stranke skrajne desnice, ki so se zavzemale za centralizacijo. Narodna zveza je izvolila direktorij petih članov z Viničnikom na čelu, ki se mu je posrečilo tekom enega meseca organizirati veliko republikansko in dobro disciplinirano armado, katere je 14. dec. torej en mesec po proglasitvi ustaje, zasedla mesto Kijev, zadnjo postojanko reakcije. Nova vlada si je nadela nalogo, da vpostavi mir in red v deželi, kar pa je le mogoče, če se vpošteva načela narodnih pravic in če se nemudoma izvedejo agrarne in druge gospodarske reforme v obliki zakonov. S tega vidika je direktorij obnovil zakon o narodni avtonomiji in izdal celo vrsto naredb, da se uredijo različna agrarna in delavska vprašanja. Z ozirom na zunanjo politiko je direktorij sklenil varovati strogo nevtralnost ter izjavil, da priznava Wilsonova načela in je pripravljen preozeti del mednarodnih dolgov, ki odpadejo na Ukraino kot dedinjo bivšega ruskega carstva. Glavna naloga mednarodne politike direktorija bo, združiti vse ukrajinske pokrajine, brez ozira na bivše državne meje. Boljševiki, ki so z velikim zanimanjem opazovali boj ukrajinskega naroda proti reakciji, so s svojimi četami zasedli mesto Harkov. Izza 11. januarja, ob 12. uri popoldne, se Ukrajina z rusko sovjetsko vlado nahaja v vojnem stanju. S tem dnem poteče rok, ki ga je ukrajinski direktorij stavil sovjetski vladi za odgovor ultimatu in v katerem mora Rusija umakniti svoje čete iz ukrajinskega ozemlja. Po zadnjih vesteh so ukrajinske čete baje že prešle k napadu.

Stryj, 21. jan. (Lj. k. u.) Ukrajinski tiskovni urad poroča: Direktoriju in vladi blizu stoječa oseba je izjavila, da je Ukrajina na najboljši poti, da se sporazume z entento.

Stanislavov, 21. jan. (Lj. k. u.) Ukrajinski tisk. urad poroča: Za diplomatskega zastopnika ukrajinske narodne republike za Rumunijo je bil imenovan legacijski svetnik Gassenko.

Stanislavov, 21. jan. (Lj. k. u.) Ukrajinski tisk. urad poroča: Poročilo generalnega štaba z dne 20. januarja. Severno Lvova so naše čete v napadu v smeri proti Rawaruki dosegle črto Hujce-Sidelniki-Pohorzelsko in naše predstraže so zavzele Lipnik, Hole Rawskie in Czajkowiec pri Lvovu. Večji poljski oddelek je napadel barake vzhodno Kozielnikov in jih zažgal.

Poljake smo z velikimi izgubami odbili. Severno Lvova smo na progi vzhodno Chyrowa uničili poljski oklopni vlak. Na ostali fronti mir.

Stryj, 21. jan. (Lj. k. u.) Ukrajinski tiskovni urad poroča: Včeraj se je skozi Stryj na potu k provizorni vladi zapadno-ukrajinske narodne republike peljala čehoslovaška delegacija v Stanislavov.

MADŽARSKO.

Budimpešta, 21. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Ogrsko vojni ministrstvo je z današnjim dnem iz neznanih vzrokov ustavilo izdajanje poročil o prodiranju tujih čet na Ogrskem.

Budimpešta, 21. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Danes popoldne je bil ministrski svet, ki se je posvetoval o vprašanju imenovanja narodnostnega ministra. Imenovan bo bivši tajnik trgovske in obrtne zbornice v Aradu, Varjany.

OGRSKO-RUMUNSKI BOJI.

Budimpešta, 21. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Ogrski pehotni polk št. 21 se je v soboto razpostavil pri Kiralyfürdö, da uslavi prodiranje Rumunov proti Velikemu Varadinu. Začel se je boj, po katerem so se Rumuni morali umakniti. Popustili so 11 mrtvih in 13 težko ranjenih. Nato so Rumuni prodiranje ustavili.

VOLITVE V NEMCIJI.

Frankfurt, 21. januarja. (Lj. k. u.) Glasom čehoslov. tisk. urada ceni »Frankfurter Zeitung« število socialistov večine v narodni skupščini na približno 200. Nemski demokratje bodo najbrže imeli sedemdeset sedežev.

STAVKA V SLEZIJU.

Berlin, 21. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča, da je v Berlin iz Vratislave dospela vest, da je včeraj zjutraj v 24 izmed 63 gornješleskih premogovnikov jelo stavkati več nego 30.000 delavcev. Kot poročajo, so sklenili zastopniki rudarjev skupno s poljskimi strokovnimi zastopniki, da se danes v vseh rovih začne delo v polnem obsegu.

VLADARJI MED SEBOJ.

Ženeva, 21. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Listi priobčijo pismo, ki je je poslal cesar Viljem cesarju Francu Jožefu. Pismo se glasi: »Srce mi krvavi, toda preplaviti moram vse z ognjem in krvjo. Zene, može, črtoke in starce je treba pokončiti. Priznati ne moremo ne hišam in ne drevesom; kajti le s takim terorjem je mogoče, premagati degenerirani francoski narod tekem dveh mesecev. Če se oziramo na humanost, more trajati vojna še leta.«

MONARHISTIČNA ZAROTA NA PORTUGALSKEM.

London, 21. januarja. (Lj. k. u. Reuterjev urad.) Listi poročajo iz Lizbone, da se je Povea Conceiro postavil na čelo monarhične zarote v Portu, Bragi in Vinzeu. Izkllical je don Manuela za kralja portugalskega. Bivši kralj je brzojavil, da tega gibanja ne odobrava.

ZDRUŽITEV ARABCEV.

Pariz, 21. januarja. Delegati Hedžasa za mirovno konferenco so predložili načrt za združenje vseh arabskih plemen od Črnega morja do Perzijskega zaliva.

RAZNA POROČILA.

Zagreb, 21. januarja. Izšla je knjiga »Jugoslovanska obala Jadranskega morja« v francoskem, angleškem in italijanskem jeziku. Pri knjigi so sodelovali dr. Gavac, dr. Sisić, dr. Vodnik in dr. Lukas.

Zagreb, 21. januarja. V Zagrebu se nahaja francoski general Primo, poveljnik francoske kolonialne divizije, ki je s srbsko vojsko. Z generalom je po en angleški, italijanski in ameriški častnik.

Vestnik S. K. S. Z.

Tečaji S. K. S. Z. Priglasenci za laški tečaj se obveščajo, da se bo ta tečaj vršil vsako nedeljo od 10. do 12. ure dopoldne na šentjakovski šoli. Pričetek v nedeljo, dne 26. t. m. Pri tej priliki se bo pobrala tudi šolnina, ki znaša 30 K za ves tečaj; kdor ga bo do konca redno obiskoval, se mu bo povrnila polovica tega zneska.

Prosveta.

pr Iz gledališke pisarne: Sreda, 22. januarja Ivo Vojnovič: »Smrt majke Jugovičev«. Abon. B. Zvečer ob pol 8. uri. — Četrtek, 23. januarja Šavkovskij: »Jevgenij Onjegin«. Abon. C. Zvečer ob pol 8. uri. — Petek, 24. januarja Ivo Vojnovič: »Smrt majke Jugovičev«. Abon. A. Zvečer ob pol 8. uri. — Sobota, 25. januarja Čajkovskij: »Jevgenij Onjegin«. Abon. B. Zvečer ob pol 8. uri.

Izgubila se je denarnica z večjo vsoto denarja. Pošteni najditelj se prosi, da jo odda proti nagradi na naslov: Ana Širok, Vrhnika št. 179.

Jurijene vlagatke

sprejme

Jugoslovanska tiskarna.

Čepice vojaške oddajo se v delo za takoj. Oglasiti se je v trgovini Pavel Magdič, Ljubljana, nasproti glavne pošte. (451)

vsake vrste po zmernih cenah dobavljajo redno trdka **FRAN MEDICA**, Ljubljana, Tržaška cesta 4. Postrežba solidna. 5446

Kurom lepe suhe gobe! Prodajam: kremo za čevlje v kovinskih dozah. Cele doze po K 28.—, 1/2 doze po K 15.—. Čevlje z lesenimi in usnatimi podplati, slirova in zimna krtača, toaletno milo, kolomaz, tržne torbice, lesene in porcelanaste pipe, pralni prašek itd. po najnižjih cenah. Izvrstno lanskono vino: borovničar, slivovko, tropinjevec, čajni rum, kavni in čajni nadomestek že sladkan. **M. RANTOM**, Kranj.

Prodajalica, prvovrstna moč, z dobrihimi sprjemami, izučena specerijske stroke se sprejme. Stanovanje in hrana v hiši. Pismene ponudbe na trdno IV. Perdan v Ljubljani.

Strojarno z vodno močjo v Jugoslaviji sprejemam v najem. Cenjene ponudbe na upravnishvo tega lista pod „Strojarna št. 526“.

Ceviji! Suknjeni domači čevlji z debelimi prešitimi klobučevinastimi podplati velikost 36—44, za par K 950. Za razprodajalce pri naročilu najmanj 1 tucata par K 850. Usnjeni čevlji z lesenimi podplati in usnatimi varovalci podplatov, dobro delo in lična izvršitev s celimi usnatimi gornjimi deli za par velikost 36—41 K 28.—, velikost 42—45 K 34.—. Pri odjemu 12 parov povrnem poštino, zavojino ter dovolim 5% skonto. Goriški čevlji iz kragjeva usnja za moške, močni čevlji za štrpce št. 40—46 par K 75.—. Usnjeni čevlji za otroke z lesenimi podplati, velikost 23—25 K 19.—, 26—28 K 2050. Pošilja po povzetju na na vse strani. Rudolf Werdsheim, zaloga tovarne za čevlje, Grдец, Sporgasse 11.

Solicitor, izvežban v vseh poslih odvetniške pisarne, in s enografi (in)ja, ob enem strojepleno, za slovensko in nemško stenografijo se sprejme. Ponudbe (ustno ali pismeno) na dr. Ivo Benkoviča, odvetnika v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6. 507

Zobolehn. asistentinja (čeho-slovak.) išče za takoj ali pozneje službe v državi SHS najraje v Ljubljani. S let pri tem obrtu. Tudi kot voditeljica. Cenjene ponudbe pod asistentinja 1. 515

Spretni šivilje in učenka se sprejmo takoj v trajno delo pri Elizi Hitzl, Ljubljana, Sodna ulica 11/II. 516

Kovačnica se želi vzeti v najem ali nakup, dobro idoca, ki bi imela najmanj dve ognjišči. Ponudba naj se kovačnici pošlji na g. Rutar Franc, kovač v škofiji loki. 520

Siro, eva ja, z večletno prakso pri vsakovrstnih parnih strojih išče službe. Ponudbe z navedbo pogojev se prosijo pod širo „Strojnik 523“ na upravo tega lista.

Ukradena je bila na Sv. Petra cesti št. 33 sinček iz pred-dobe g. Mirkota Stricel kratka, težka zimska suknja, črne barve z velikim perzijskim ovratnikom. V suknji je bilo 350 kron denarja. Pred nakupom se svari. Kdor bi kaj izvedel o tem, dobi dobro nagrado. 528

Pogreša se Josip Kozlevčar, ki je bil skozi 3 leta v ruskem ujetnistvu v Skobelevu v Aziji. Kdor kaj ve o njem, naj izvoli sporočiti na naslov: Franc Miril, Zagreb, Illica 208. (385)

Sveže - baterije v zalogi! F. K. Kaiser, puškar, Selanburgova ul. 6.

Deteljnega semena 400 kg. prodaja po 10 K Jan. Homan, Metlovo, pošta SINČAVAS na Koroškem.

Varuhinja zanesljiva in dobrošrna se sprejme k 3 otrokom. Starost 25 do 40 let. Dobra plača. Naslov pove uprava „Slovenca“. 358

Ziala moška ura in zlata damska ura z verižico, nekaj damskih nogavic in nekolič suknja se takoj prodaja na Mestnem trgu 25/I, od 3 do 5 ure popoldne. 499 (2)

Oliver pisalni stroj, točno delujoč, se prodaja. Ogleda se v zavarovalni pisarni Mestni trg 25, I. nadst. od 3 do 5 ure popoldne. 498 (2)

Nakup vojnih posojil posreduje proti majhni proviziji zavarovalna pisarna, Mestni trg 25, I. nadst. od 3 do 5 ure popoldne.

Leve ramunske (nemški denar za okupirane kraje) posreduje nakup zavarovalna pisarna na Mestnem trgu 25, I. nadst. od 3 do 5 ure. 496 (2)

Gospodična išče sobo če mogoče z vso prehrano; plača lahko nekaj v živilih. Ponudbe pod „solinča soba“ na upr. „Slovenca“.

Lire avstrijske (denar za okupirane kraje), kakor tudi prave italijanske lire se s posredovanjem zavarovalne agencije odkupijo na Mestnem trgu št. 25, Uradno ure od 3 do 5 popoldne. 495 (2)

Prodajo se: servis za 6 oseb, zofa, rabljena, zimni vložek in podglavnik, fina pernica, nekaj novega platna za rjuhe, damast itd. Oglašja se: Turjaški trg 5, III. levo, od 2—4. pop.

Koza, ki bo imela 6. febr. mladice, se prodaja. Naslov: Gola v Gorjani pri Bledu.

Cementna banja se prodaja ali zamenja za malo železno peč. Al. Pogačar, Glince 17 pri Ljubli.

Zenilna ponudba. Kateri pošteni mladenci s stalno službo in če mogoče z malim premoženjem v starosti 30—40 let, želi v zakon stopiti z izobraženim dekletom srednje starosti, prikupljivega vedenja ter lepe postave s 4.000 K premoženja, zmožnim nemškega in slovenskega jezika? Le resne ponudbe s sliko, katera se vrne, naj se pošljejo do 1. februarja 1919 na upravo „Slovenca“ pod naslovom: „Srečni zakon št. 1887“.

Oglje večjo množino prodaja trdka A. KUŠLAN, Karlovska cesta 15, v Ljubljani. — Dalje se odda tudi večjo množino vermet-vina sladkega.

Rumunski denar, izdan od nemške države kupujem. Ulica stare pravde št. 6. Zadnje nadst. od 4 do 6 ure popoldne. (461)

SUHE GORE kupuje do 1. svečana v vsaki množini **SEVER & Komp., Ljubljana** Wolfova ulica št. 12.

Masi, slanino, suho meso in salame (Braunšvaiger) razpošiljam na vse kraje Jugoslavije v poštinih zavitkih od 20 kg po nižje naznačenih cenah: Mast kg po K 28.— Slanina kg po K 28.— Suhe šunke kg po K 24.— Salame (Braunšv.) kg po K 20.— Iakavin nadomestek kg po K 550 Iakavin nadomestek kg po K 650

Denar naprej ali 50% naplačila, ostane po povzetju. Zavojino računam K 9.—, a poštino K 4—20. Kupci, ki osebno dojdejo, morejo slobodno iz mesta kakor tudi preko meje Hrvatske vsako količino seboj vzeti.

J. GIGOVIC, tvornica suhomesnate robe na masli, Nova Gradiška, Slavonija.

St. 51. Drilev z jako finim rezilom, lom, že brušen kar za razbo. Cene se nahajajo natančno po sliki. Zahtevajte veliki katalog z več nego 1000 slikami, brezplačno. — **E. LUNA**, Maribor št. 75.

Popolnoma belo platno morete dobiti z vporabo našega izbornega luga **PRASEK ZA PLATNO**. Veliki prihranek in malo truda pri pranju. 1 zavoj 150 gramov K 1.—, 450 gramov K 250.

Najmenj se more naročiti 10 zavojev! Pri naročilu 5 kg popusti! Razpošilja se po povzetju. Prodajalci dobe popust. **Zavod za izvoz M. Jünker** Zagreb 39, Petrinjska 5 III. Tlf. 23-27.

GARJE srbečico, hrasto, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perilo. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K poštne pristojbine. — Prodaja in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljubljani, zraven rotovža. 1212

Trgovski lokal! s skladiščem v sredini mesta so išče za takoj ali pozneje proti visoki odkupnini. — Ponudbe pod „K 10.000“ na upravnishvo „Slovenca“. 192

TOVARNA ZAMASKOV JELACIN & K^o LJUBLJANA NAJSOLIDNEJŠA in NAJCENEJŠA POSTREŽBA ELEKTRIČNI OBRAT. DIREKTI UVOZ PROBKOVINE iz ŠPANIJE in PORTUGALSKE. ZAHTEVAJTE VZORCE!

Klavirije, harmonije in vse glasbene instrumente prodaja in izposoja **Hilonz Breznik**, Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

Ceviji tovarne **PE TER KO** ZINA & K^o. iz najfinejševro, boks in lak usnja z usnatimi podplati se dobe po dnevnih cenah. Trpežni zimski iz fine teletine z gumijastimi podplati po K 85.— za moške. K 75.— za ženske v zalogi **LJUBLJANA, BREG.**

KONJAK Za oslabele vsled starosti, proti slabostim v želodcu in proti izgubi telesne moči je stari vinski konjak pravo poživljajo. Pošilja dva poliliterski steklenici franko z zabojkom vred za 60 K **Benedikt Herli**, graščak na graščini Golič pri Konjicah, Štajersko. 122

ČEVLJE s pravimi podplati ročno delo za težaka, moške, ženske in otroke izdeluje po meri za posamezne pare, razprodaja in razpošilja na drobno in debelo po prav nizkih cenah

Čevljarsko - gospodarska zadruga r. z. o. z. 394 na Dobračevi pri Žireh, Kranjsko.

IVAN KACIN izdelovalnica harmonijev amer. izvora, izdeluje vseh vrst harmonije ter tudi sprejema vsakovrstne harmonije v popravilo. — Začasno: **Komenskega ul. 36/I, Ljubljana.**

Za neko graščinsko gospodarstvo blizu Ptaja se sprejme katoliška, trezna strogo moralna

GOSPODINJA - ostrbnica katera je zmožna govoriti kak slovenski jezik in nemščino. Starost 30 do 40 let. Znati mora nekaj kuhati ter biti izvežbana v prasičje in kurjerje. Ponudbe pod „Gospodinja 26a“ na Klenrelovo anonimno ekspedicijo v Gradcu.

Proda se 12 novih plošč za gramofon v nemškem jeziku s petjem in godbo. Poizve se v **Hrenovi ul. 8** od 1—1/2 pop. St. 674.

Razglas. Vseled izrodnih razmer mestnemu magistratu letos ni mogoče dostaviti strankam pravočasno

plačilnih nalogov o vodarini, gostaščini in kanalski pristojbini odmerjeni na podlagi zadnje napovedi o hišni najemninini. Stranke se torej opozarjajo, da zapade 1. februarja 1919 prvi četrtletni obrok vodarine, gostaščine in kanalske pristojbine, ki se naj vplača po dosedanjem predpisu pri mestni blagajnici najkasneje do 15. februarja 1919, da ne nastanejo zamudne obresti.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 16. januarja 1919.

Več delavcev sprejme Zadruga centrala. Oglasi se sprejemajo Miklošičeva cesta št. 8/I.

Poljski, gozdni in lovski čuvaj Pri večji graščini na Sp. Štajerskem v bližini Celja dobi službo poljski gozdni in lovski čuvaj. Ista bi naj bil poseben odločen in popolnoma zdrav. Dobi stanovanje z dvema sobama, hlev za kravo in prašiče, 3 do 4 orale zemlje, na tej zemlji je sadno drevje, redi si lahko na isti kravo in prašiče in ima prahko drva za kurjavo. Razum tega dobi primerno mesečno plačo in pozneje tudi obliko. Oženjen z za delo sposobnimi otroci ima prednost. Lastniku bi bil najljubši Gorenjec, Notranjec ali Korošec. Pojasnila daje Ivan Erhartič, odvetnik v Celju. 3

Naročite vzorce! „Jugo“ - mila za pranje v zboljšani kakovosti, belo, v kosih po četrt kilograma. Cena zaboja s 25 kilogrami (vsebujočega 100 kosov) 110 kron franko zaboj iz Zagreba. Poštini zabojčki po 4 kg za neto 28 kron franko. Doblja se po povzetju pri ekspozitnem podjetju M. Jünker v Zagrebu št. 39, Petrinjska ulica št. 3. Pri naročilih se prosí predplačilo polovice zneska.

Dobro naložen denar. Naprodaj je: **5 lepih stavb. parcel, 2 baraki, 10×40 m, bukova drva na m³.** Pojasnila daje lastnik sam. **Fr. Martinec**, mestni tesarski mojster, Ljubljana, Prule št. 8. 508

Mlinarskega pomočnika za navadno mletev, dobro moč, sprejememo za takojšnjo nastop. More biti tudi invalid. Ponudbe z označbo plače na **Braća pi. Dolanjski, Sv. Jana, Jastrebarsko, Hrvatska.**

Smokve (fige) limone in pomeranče (4) razpošilja po povzetju 482

Mihael Samida Maribor ob D., Stolni trg 3.

Oklic, s katerim so sklenile zapuščinski upniki. **Franc Kukavica**, trgovski poslovodja v Ljubljani, je umrl dne 22. oktobra 1918. Vsi ki imajo kako terjatev do zapuščine, se pozivljajo, da napovedo in dokažejo svoje terjatve pri tem sodišču dne 15. februarja 1919 predp. ob 9. uri v izbi 34. ustmeno, ali pa do tega dne pismeno. Sicer ne bi imeli upniki, ki niso zavarovani z zastavno pravico, nikake nadaljnjše pravice do te zapuščine, ako bi vsled plačila napovedanih terjatev pošla.

Okrajno sodišče SHS v Ljubljani, odd. I. dne 16. januarja 1919.

Gozd na prodaj, 3294 m³ lesa brez zemlje, največ smreke. Ob trdi ravni cesti, 6 km do postaje. **Matija Obrar, Maribor**, Ribiška ulica številka 9.

Izurjeno šiviljo z večletno prakso, se sprejme trdka **K. PUGNIK**, Sodna ulica št. 3. 514

Večji denarni zavod v Ljubljani razpisuje mesto

URADNIKA - BLAGAJNIKA s takojšnjim oz. poznejšim nastopom. Plača po dogovoru. — Prednost imajo tisti, ki so te stroke večji in zamorejo položiti kavejdo do 10.000 K. Gremiljene prošnje je nasloviti na poštni predal št. 2, Ljubljana, do 1. februarja 1. l.

Srbečico, lišaje odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvorno zakonito zajamčeno „Skaboform“ mazilo. Popolnoma brez duha, ne maže. Poskusni lonček 4 K, velični lonček 6 K, porcija za rodbino 15 K. Zaloga za Ljubljano in okolico: Lekarna pri zlatem jlezau, Ljubljana, Marijin trg. Pazite na varstveno znamko „Skaboform“!

Razpis. Popolniti je 12 službenih mest za provizorne strežnike moškega spola v deželni blaznici na Studencu. S to službo je spojena pravica do prostega stanovanja brez družine, hrane, službene obleke in nagrade mesečno 60 K v prvem letu, 80 K v drugem letu. Po dveletnem zadovoljivem poskusnem službovanju in po prestatnem strežniškem izpitu se bo kompetentnemu oblastvu predlagalo, da se strežniki stalno namestijo s pravico do časovnega napredovanja in starostne preskrbe. Začetna plača po definitivnem imenovanju znaša 1200 K; od 6. leta naprej imajo definitivni strežniki pravico do 8 v pokojnino vstevnih triletnic po 150 K, tako, da bi znašala polna pokojnina po 30 letih definitivnega službovanja letno 2400 K; naradni užiki ostanejo kakor v prvih letih nespremenjeni. Za časa provizornega službovanja v prvih dveh letih velja za obsestransko odpoved 14 dnevni rok. V smislu službenih določil za provizorne strežnike prosilci ne smejo biti stari manj kot 25 in ne več kot 35 let. Prošnje, katerim je priložiti dokazilo telesne sposobnosti, rojstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo, ter spričevalo o npravnosti, kakor tudi izkaz o dosedanjem službovanju, je vlagati osebam pri vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani do 25. februarja 1919. Tam se dobivajo tudi podrobnejša pojasnila.

Komisija za začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave v Ljubljani, dne 16. januarja 1919. 402

LJUDSKA POSOJILNICA registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za franciskansko cerkvijo, sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopolne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 3 kronte 25 vinarjev na leto. „Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadrugnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najbolje.

Rezervni zakladi znašajo nad en milijon kron. Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1918 nad 40 milijonov kron.

Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorom.

Kupim par močnih volov za kmetijstvo. **Pogačnik, Ljubljana**, Knaflova ul. 15.

Dražbeni oklic. Lesene barake se bodo potom javne dražbe prodale in sicer

Dne 24. t. m. v Ljubljani. a) na zemljišču Simona Praprotnik Jenkova ulica št. 7, ležeče 3 barake; b) ležeče ob Martinovi cesti št. 3 in 5 (3 velike barake).

Dne 25. t. m. na Rožniku in v Rožni dolini (3 barake).

Dne 27. t. m. Na Vrhniki (3 baraki).

Dne 28. t. m. V Litiji—Hotič (več lesenih barak).

Dne 29. t. m. Na Zabnic pri Škofji Loki tik železniške postaje (1 baraka).

Dne 30. t. m. Na Primskem pri Kranju (1 baraka). Kupnino je položiti takoj v gotovini. Komisija se snide vsak dan ob 9. uri na licu mesta.

V Ljubljani, dne 20. januarja 1919.

Za vodstvo stvarne demobilizacije: **Jelenc, stotnik.**

Razglas. Dne 26. t. m., v nedeljo ob 2. uri popoldan, se bo prodajalo potom **javne prostovoljne dražbe** na licu mesta poleg pivovarne in orožniške postaje na Vrhniki, **posestvo** obstoječe iz velike močno zidane stavbe, katera je zelo primerna za ureditev kakršnekoli trgovine, gostilne, večje obrti ali podjetja.

Zadaj posloplja prostorno dvorišče in krasen sadni vrt; ob vrtu teče Ljubljana. Vodovod v hiši; tudi električna razsvetljava bo na razpolago. Poleg tega parcela 4 njive posejane s pšenico v meri ka 4000 m². Cenjeno je v skupnem K 70.000, prodaja pa se tudi najve na željo kupcev posebej. Resni kupci se vlijudno vabijo na lice mesta.

Kolarski pomočnik samostojen delavec kot vodja dobro opremljene delavnice se sprejme. Stanovanje in hrana v hiši, plača po dogovoru. **Franciška Aleš, Kleče**, pošta Dol pri Ljubljani.

Sukanec, tkanine, vžigalnike in kamne dobavlja takoj zastopnik **Julij Grünwald**, Dunaj II. Frel-lagergasse 3.

Toaletno milo „SCHICHT“ pravo brez primesi, 100 gramov čiste teže, kos K 4.—, razpošilja po povzetju 445(4) Anton Jelenc, Tržič na Gorenjskem.

URADNIK z mnogoletno trgovsko prakso **VLESNI STROKI** zmožen knjigovodstva in jezikov išče službo. Pisma pod „LES“.

URADNIK z mnogoletno trgovsko prakso **VLESNI STROKI** zmožen knjigovodstva in jezikov išče službo. Pisma pod „LES“.

URADNIK z mnogoletno trgovsko prakso **VLESNI STROKI** zmožen knjigovodstva in jezikov išče službo. Pisma pod „LES“.

URADNIK z mnogoletno trgovsko prakso **VLESNI STROKI** zmožen knjigovodstva in jezikov išče službo. Pisma pod „LES“.

URADNIK z mnogoletno trgovsko prakso **VLESNI STROKI** zmožen knjigovodstva in jezikov išče službo. Pisma pod „LES“.

URADNIK z mnogoletno trgovsko prakso **VLESNI STROKI** zmožen knjigovodstva in jezikov išče službo. Pisma pod „LES“.

URADNIK z mnogoletno trgovsko prakso **VLESNI STROKI** zmožen knjigovodstva in jezikov išče službo. Pisma pod „LES“.

URADNIK z mnogoletno trgovsko prakso **VLESNI STROKI** zmožen knjigovodstva in jezikov išče službo. Pisma pod „LES“.

URADNIK z mnogoletno trgovsko prakso **VLESNI STROKI** zmožen knjigovodstva in jezikov išče službo. Pisma pod „LES“.

URADNIK z mnogoletno trgovsko prakso **VLESNI STROKI** zmožen knjigovodstva in jezikov išče službo. Pisma pod „LES“.

URADNIK z mnogoletno trgovsko prakso **VLESNI STROKI** zmožen knjigovodstva in jezikov išče službo. Pisma pod „LES“.

URADNIK z mnogoletno trgovsko prakso **VLESNI STROKI** zmožen knjigovodstva in jezikov išče službo. Pisma pod „LES“.

URADNIK z mnogoletno trgovsko prakso **VLESNI STROKI** zmožen knjigovodstva in jezikov išče službo. Pisma pod „LES“.

URADNIK z mnogoletno trgovsko prakso **VLESNI STROKI** zmožen knjigovodstva in jezikov išče službo. Pisma pod „LES“.

Juraj Režek, mestni učitelj, naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da njegov predobri, srčno ljubljeni brat, velečastiti gospod

Peter Režek

župnik v p., zlatomašnik, častni občan starotrški, odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono itd.

danes ob pol 10. uri dopoldne mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragga pokojnika bo v četrtek, dne 23. januarja 1919 ob 3. uri popoldne iz župnišča pri Sv. Petru na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v župni cerkvi Sv. Petra v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 21. januarja 1919.

Brez posebnega obvestila. — Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Potrži neizmerne žalosti, naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naša iskreno ljubljen hčerka, oziroma sestra, gospodična

Štefanija Marc

gojenka uršulinskega samostana

v ponedeljek, dne 20. t. m. ob 5. uri popoldne, po daljši bolezni, previdena s tolažili sv. vere, bogu vdano preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v četrtek, dne 23. januarja 1919 ob pol 4. uri popoldne iz mrtvaške veže v deželni bolnici na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

Ljubljana-Vipava, dne 21. januarja 1919.

Karolina Marc, mati.

Ivan, Rajko, brata. — Viktorija, Mariča, Angela, Karla, Zoika, Anica, Romana, Ladica, sestre.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja ob času bolezni in smrti naše iskreno ljubljen, dobre sestre, oziroma tete, gospodične

Marije Langerholc
posestnice v Škofji Loki

izrekamo tem potom vsem najiskrenejšo zahvalo.

Posebno zahvalo še vsem onim udeležencem iz mesta in okolice, ki so drago ranjko na zadnjo pot spremljali.

Škofja Loka-Ljubljana, dne 21. januarja 1919.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnoge dokaze tolažilnega sočutja ob smrti našega predobrega soproga in očeta, oziroma brata, starega očeta in tasta

Franca Volaušek
veleposestnika

izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo. Zahvaljujemo se veleč. gospodoma župnikoma iz Boštana in Sevnice in vsem, ki so spremlili nepozabnega pokojnika na zadnji poti. Posebno pa se zahvaljujemo veleč. gg. salezijanskim duhovnikom in drugim gg. salezijancem v Radni za vse, kar so našemu ljubljenemu pokojniku in nam storili v teh bridkostih polnih dnevi.

Radna pri Sevnici, 20. jan. 1919.

Zalujoča rodbina:
Volaušek.

Zahvala.

Obprebridki izgubinega preljubega sina, brata, itd.

Franca

došlo nam je toliko tolažil, da ni mogoče vsakemu posebej se zahvaliti.

Izrekamo tem potom vsem našo najsrčnejšo zahvalo.

Šmartno pri Litiji, 21. jan. 1919.

Žalujoča rodbina Knaflič.

Več vagonov

Živega apna

oddaja na drobno in debelo po nižji ceni v času od 20. do 25. januarja v Stranah pri Kamniku trgovec Franc Bodlaj. 395

Večja množina **karbida**

se dobi pri **BREZNIK & FRITSCH**, trgovina z železnino v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 17. 5189

PISEMSKE ZNAMKE

jugoslovanske, hrvatske, bosanske, avstrijske, italijanske, kakor tudi vojne in vojno-poštne znamke kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah. Ponudbe s ceno in event. vzorci na: A. Weisz, trgovina pisemskih znamk na Dunaju I., Adlergasse 8. 470

Edina slovenska veletrgovina umetnega cvetja in pogrebnih potrebin

Anton Z. Finžgar
VARAZDIN (HRVATSKO)

dobavlja samo na debelo: umetno cvetje, nagrobne vence, okraske, noge in tapete za rakve, tančice, mrtvaške čevlje i. t. d. Svoji k svojim! :: Svoji k svojim!

KARBID

od 100 kg naprej v železno-pločevinastih zabojih v vsaki množini razpošilja točno proti predplačilu „Tvorilca za dušik, d. dr. v Rusah pri Mariboru“. Nadaljnja pojasnila se pri omenjeni tvorilci na razpolago. 303

Anončna

Ekspedicija v vse jugoslovanske in inozemske časopise.

Al. Matelič, Ljubljana
Kongresni trg šte. 3/1.
Brezplačna sestava učinkovitih inseratov v vseh evropskih jezikih.
pisarna

Električne naprave

za trge, občine, mlino, žage itd. ter vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje „Zavod za tehnične in elektro-tehnične naprave VOJNOVIĆ & Co., Ljubljana, Dunajska cesta št. 22.“ Popravlja strojev in aparatov v lastni mehanični delavnici. - Prospekti in proračuni brezplačno.

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je:

Vzajemna zavarovalnica

proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov

Ljubljana, Dunajska c. 17, Ljubljana.

Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom zgradbe, 2. vse premično blago, mobilije, poljsko orodje, stroje, živino, zvonove in enako, 3. vse poljske pridelke, žita in krmo, zvonove proti prelomu, sprejema tudi zavarovanja na življenje, oziroma doživetje in druge kombinacije in proti neizgledam, vsakovrstna podjetja, obrti kakor tudi posamezne osebe za deželno nižjeavstrijsko zavarovalnico od katere ima tudi dežela Kranjska podružnico.

Varnostni zaklad in udnine, ki so znašale l. 1916 K 906.828-91, so poskočile koncem l. 1917 na 1.081.838-34.

Tedaj, čimvečje zanimanje za ta edini slovenski zavod, tembolj bo rasel zaklad.

Ponudbe in pojasnila daje ravnateljstvo, glavno poverjenstvo v Celju in na Proseku, kakor tudi po vseh farah nastavljeni poverjeniki. Cene primerna, hitra cenitev in takojšnje izplačilo.

Pozor!

Došlo je večje število

Pozor!

slamoreznice

trpežne konstrukcije v raznih izpeljavah. Vsak, ki potrebuje slamoreznice, naj si jo pride kupiti takoj, ker je povpraševanje za njimi zelo veliko. V zalogi so tudi vsakovrstni drugi stroji. 275

Franco Hitti

zaloge poljedelskih strojev, Ljubljana, Martinova cesta 2.

Vsak, kdor rad poceni kupi

pohištvo

naj se oglasi takoj

v zalogi pohištva **Udo Bratovž**

Ljubljana, Marije Terezije cesta 13.

Edina specialna trgovina na Kranjskem za pisalne in razmnoževalne stroje tvrdka

THE REX CO. LJUBLJANA

Šelenburgova ulica 7, I. nadstropje,

je od 1. t. m. prešla v slovenske roke ter priporoča slav.

občinstvu svojo zalogo: pisalnih, razmnoževalnih in računskih strojev, barvnih travkov vseh vrst, ogljenega papirja kakor vseh drugih pisarniških potrebščin. —

Popravlilo pisalnih strojev.

Otvoritev krojaške delavnice!

Naznanjam p. n. občinstvu, da sem otvoril

v Sp. Šiški, Celovška cesta 22

delavnico za moške in ženske obleke.

Izdelovalci moških in ženskih oblek so prvovrstne delavne moči pod nadzorstvom izbornega krojitelja, kateri je bil uže po vseh večjih mestih na Francoskem in v Belgiji z uspehom zaposlen.

Možno mi bode vsled tega najizbranejši naročnike za zmerne cene v polno zadovoljstvo postreči in prevzamem vso garancijo za strogo po meri napravljena dela.

Upam, da me bode slavno občinstvo pri mojem mladem pričetku najizdatneje z naročili podpiralo, in se bilježim z velespoštovanjem, udani

Pavel Jemc,
krojaški mojster.

Posestvo naprodaj:

obstoječe iz lepe hišice iz 8 do 10 prostorov, hlev za 10 glav živine, lepega kolarca itd. ter 24 oralov bukovega gozda in 12 oralov njiv, travnikov in drugega ozemlja. Skupno 36 oralov. Leži ob južni železnici, tik Save, 10 minut od kolo-dvora, na cesti. Cena K 60.000 z inventarjem vred. Proda se radi preselitve lastnika. Natančneje pod pošto predal št. 76 Ljubljana.

Kranjska deželna podružnica

n.-a. dež. življenske in rentne, neizgledne in jamstvene zavarovalnice v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12, II. n.,

sprejema zavarovanje na doživetje in smrt, združeno tudi z vojnimi rizikom, otroških dož., renina in ljudska, neizgledna in jamstvena zavarovanja.

— Javen zavež. — Absolutna varnost. — Nizke premije. —

Prospekti zastoj in pošiljane prosto. — Sposobni zastopniki se sprejemajo pod najugodnejšimi pogoji.